46ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 356 Կ. ՊՈԼԻՍ, 1902 ՅՈՒՆԻՍ 13/26 ՇԻՆԳՇԱԲԹ 19 ՐԷՊԻԼ Է.ՎԷԼԷ. 13 ՅՈՒՆԻՍ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՅՍԻՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալատ Ալի Ճատէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅՃԱՊԵՐՊ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزتهدر
اداره‌خانهسی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ, ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԿԱՂԱՑՈՒՄԸ

Մանզումէի երկրկոան թիւին «Պատրիարքարանէն»ի մէջ կը չեչտուէր հայ ծնողքներու ունեցած անիմաստ դժգոհութիւնը, իրենց տղոց դպրոցական թոշակը վճարելու մասին, — երբ վարժարանը թաղային վարժարան մըն է, — և փոխադարձաբար, անոնց ցոյց տուած սիրայօժար առատաձեռնութիւնը, երբ տղուն յաճախած վարժարանը օտար վարժարան մըն է։

Այս ախտը չատ գէշ կերպով տարածուած է մեր մէջ, և անիկա անգամ մը ալ կը յատկանշէ մեր նկարագրին զգուելիօրէն յոռի կողմերը։

Այդ մասին ըսուածը բաւական սպկելով, ես պիտի անդրադառնամ վարժարաններու և տղոց կեանքին վերաբերող ուրիշ տեսակէտի մը, որ ո՛չ նուազ շահեկանները է, և որուն պիտի բաղձայի, որ ծնողքները ուշադրութիւն դարձնէին, և լրջօրէն խորհրդածէին վրան, չձգելու համար իրենց տղաքը կորսուաբեր ճամբաներու մէջ, որոնք կեանքին մշակութենական ճամբան կրնան ըլլալ իրենց համար ետքէն։

Գիտցուած բան է թէ, մեր մէջ, տարօրինակ, անիմաստ, տգեղ փափաք մը կայ, որով քիչ կամ շատ վարակուած են բոլոր ծնողքները, և որ կը դրդէ զանոնք իրենց տղաքը անպատճառ օտար վարժարան մը ղրկելու, դեռ չատ պզտիկ, հաւատալով որ ասիկա ամէնէն գեղեցիկ բանն է որ կրնայ ըլլալ անոնց համար։

Եւ իրաւ ալ, այս բուռն փափաքը, — որուն մէջ գիտակցութիւն մը չկայ սակայն դժբաղդաբար, — այնքան ընդհանրացած է որ, կարողութիւնը քիչ մը տեղը եղող ամէն հայր, այսօր, տղան բռնածին պէս ֆրանսական կամ գերմանական վարժարան մը կը նետէ, առանց նկատի առնելու անոր տարիքը, կամ իր յարմարութիւնները՝ այդ վարժարաններուն մէջ կրնալ կամ չկրնալ աշակերտելուն։

Ի՞նչ կ'ըլլայ սակայն ասոր արդիւնքը։

Դէշ, չա՛տ գէշ բան մը, աներեւակայելի կերպով գէշ բան մը, այնպէս՝ որչափ չեն կրնար յուսալ ծնողքները։

Ընդհանրապէս այդ օտար վարժարաններ ղրկուած տղաքը, տարիքին առած և բաւական զարգացում ստացած պատանիներ չեն, այլ պզտի՛կ տղաքներ, շատ անգամ պէպէքներ, կրնանք ըսել առանց սխալելու։

Անոնք երբ ոտք կը դնեն այդ վարժարանները, չունի՞ն, ձգէ՛ բարձրագոյնը, նախնական ծանօթութիւնը անգամ, տարրական ուսումներուն, նոյն իսկ, ամէնէն աւելին, — և ամէնէ՛ն յուսահատեցուցիչ կերպով գէշը, — իրենց մայրենի լեզուին, զոր չեն կրնար շնորհքով խօսիլ, անով տող մը բան գրել, կարդա՞լ անգամ։

Տղան, հոն, այդ օտար վարժարանը նետուած առչի օրէն, կը ստիպուի բերան առնել իրեն անծանօթ լեզու մը, զայն թոթովել օրերով, զայն լսել, առանց բան մը հասկնալու երկար ատեն։

Ամբողջ մանկութիւն մը կ'անցնի այդ կերպով, կանոնաւոր երեք չորս տարի մը, և հայրը զարմանքով կը տեսնէ օր մը ալ որ իր տղուն բոլոր սորվածը «բարի լոյս»էն անդին չանցնիր, բաղձացուած օտար լեզուին մէջ։

Ասիկա ասանկ կը շարունակուի, ժամանակներով և տեսէք թէ ինչ պատճառով.

Տղան որ կանոնաւոր չէ սորված իր մայրենի լեզուն, անոր քերականութիւնը, համաձայնութիւնը և այլն, վերջապէս չտիրացած աղէկ մը անոր, երբ կը ստիպուի ուրիշ լեզու մը խօսիլ, զայն գրել, կարդալ, հասկնալ, բացարձակապէս չի յաջողիր։

Կաղալը կը սկսի տղուն համար այդ օրէն։

Կը կաղայ ան, սորված իր բոլոր լեզուներուն մէջ, գիտական չափագիտական, հաշուական բոլոր ուսումներուն, վերջապէս բոլոր իր դասերուն մէջ։

Այդ կաղացումը կը տեւէ իր դրպրոցական ամբողջ շրջանին մէջ, որովհետեւ, անգամ մը նախակրթութեան հիմը խախուտ դրուած, չի կրնար շրջուիլ մինչեւ վերջը, և ուսման շաւղին մէջ ամէն մէկ բարձրացում, ա՛լ աւելի կը խանգարէ տղուն միտքը, ա՛լ աւելի կը պղտորէ, ա՛լ աւելի կը մթնցնէ։

Մշուշներու մէջ, ան կը շարունակէ սակայն իր վարժարանական ընթացքը, վարպարագի կերպով, թուենկօրէն, աչքը գոց սորվելով ամէն ինչ որ իրեն կ'ուսուցուի։ Տարիները կը սահին այսպէս կաղն ի կաղ, գէշ աղէկ քննութիւնները կ'անցընէ ուսանողը, և օր մըն ալ կ'աւարտէ վարժարանը, վկայական մը կը ստանայ, բայց գիտե՞ք թէ ինչ սորված է ան, — ութիւններու բազմութիւնը միայն, որոնք մշուշներու մէջ կը լողան իր մտքին մէջ, և զորս խեղճը բանի մը չի կրնար ծառայեցնել պէտք եղածին պէս։

Շա՛տ գէշ կը տուժէ ան, գործնական կեանքի մէջ, այդ ընթացքին հետեւանքը, և ասիկա աղաւոր արդիւնք մը չէ՛ որ կ'ունենայ ամբողջ իր կեանքին մէջ, — քանի որ յուսահատութեամբ կը տեսնէ թէ ոև է խելք պահանջող գործի համար կատարելապէս անյարմար կուգայ ինքը։

Այդ յուսահատութիւնը ամէնէն գէշերէն է գործի կեանքին մէջ նետուողին համար։

Օտար վարժարան՝ մայրենի լեզուով կանոնաւոր դասատարակութենէ մը եռքը՝ այո՛, բայց դեռ տղայ հասակին մէջ՝ երբե՛ք։

ԵՆՈՎՔ ԱՐՄԷՆ

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԳԻՐԸ

Բաւական խօսուեցաւ անթել հեռագրին վրայ, այդ հրաշալի գիւտին նկատմամբ, բացատրութիւններ չի պակսեցան թերթերու մէջ, բայց կատու ըլլամ եթէ ժողովուրդը բան մը հասկըցաւ ատոնցմէ։ Գիտեմ, զուարթամիտ ընթերցող հիմա սապէս պիտի ըսես ինծի։

—Վայ փիսիկ Պաւղոս, անանկ է նէ եկուր քեզի տասը փարայի պատուական թոք առնեմ ու դուն տուր ինծի անթել հեռագրի մասին դիւրահասկնալի բացատրութիւն մը։

—Շնորհակալ եմ. առատաձեռնութեան հարկ չի մնար, սիրելի ընթերցող, երբ կզակիս գամը բրծած ըլլայ, այդ պարագային սովորաբար...ձրի կը խօսիմ։

—Էհ, անանկ է նէ ես ալ տասնոցը գրպանս կը դնեմ ուշադրութիւնս քեզ նուիրելով։

—Տարակոյս չի կայ թէ՝ անթել հեռագրին նման սքանչելի գիւտի մը վրայ ժողովրդային բացատրութիւններ մը տալու ատեն պէտք է մէկդի առնել գիտական մանրամասնութիւնները որոնք արդէն միայն մասնագէտը և կամ գիտունը կրնան շահագրգռել։

Այդ հրաշալի գիւտը հիմնուած է եւլեկտրականութեան վրայ, զոր մէկ կողմէ կ'արտադրուի գործիքի մը միջոցով և միւս կողմէ —առանց թելի՝ այլ պարզապէս օդին մէջէն— կ'ընդունուի հեռաւոր գործիքէ մը։

—Բայց չարաճճի, նախ բացատրէ թէ ի՞նչ է եւլեկտրականութիւնը։

—Աղէկ ըսիր, նայէ՛ մոռցանք։ Անշուշտ գիտես թէ ի՞նչ է փոթորիկը։

—Ընտանեկան փոթորիկը. ա՛հ, մի հարցներ. ամուսնութիւնը դժոխք է՝ եթէ չի յարմարի՝ կ'ըսեն։

—Պէ՛ «ճանըմ» իմ բանս ատ չէ, օդային փոթորիկը ըսել կ'ուզեմ։

—Տէր ողորմեա, ատիկա ո՞վ չի գիտեր։

—Լաւ. փոթորիկի մը միջոցին կայծակ ալ տեսած ունիս...

—Կամաց կամաց ինծի միամիտ տե՛ղ պիտի դնես։ Կայծակը ո՞վ չգիտեր որ...

—Շատ աղէկ։ Եւլեկտրականութիւն ըսածդ ալ ուրեմն այդ կայծակն է ուր կը «տեսնենք» եւլեկտրականութիւնը իր ամենաբարձր արտայայտումին մէջ։ Բայց եւլեկտրականութիւնը «անտեսանելի» ալ է երբոր հոսի մարմիններուն մէջէն։ Այդ զօրութիւնը կրնայ «ասիճանաբար աւելի կամ պակաս զօրութեամբ արտադրուիլ, զոր օրինակ, քիչ, չափաւոր, միջակ, շատ, չափազանց. և կայծակը այդ չափազանցն է։ իսկ այն մանր տուփերով եւլեկտրական գործիքները որոնց կը հանդիպինք երբեմն «քանայիրներու» մէջ և տասը փարայ տալով ուժերնիս կը փորձենք, ատոնք ալ եւլեկտրականութիւնը քիչ զօրութեամբ արտադրող են. Այսու հանդերձ չատ աւելի զօրաւոր եւլեկտրական գործիքներ կը չինուին Եւրոպոյ մէջ ճարտարարուեստի գործածութեան համար։

—Բայց ի՞նչ տեսակ զօրութիւն է եւլեկտրականութիւնը։

—Եթէ գիտունները դիտնային ատիկա, դուն այն ատեն անոնց ուրախութիւնը տես։ Եկուր, սիրելի ընթերցող, քեզի դրական բացատրութիւն մը տամ այդ մասին։ Մեր անձը արտաքին աշխարհին հետ յարաբերութեան մէջ է մեր մարմնոյն հինգ զգայարանքներուն միջոցաւ, այնպէս չէ՞։

—Այո, ճաշակել՝ (պատուական օ.զի), հոտոտել՝ (մայիսի վարդը), լսել՝ (ազուոր ձայնով երգ մը), տեսնել գեղցիկ կին մը), և շօշափել՝ (կարմրուկ ոսկիներ)...

—Վայ նզովից արմատ, նայէ ինչեր կ'ըսէ. կ'երեւայ որ դուն հեշտ ապրելակերպի «տիբլօմդ» շատոնց առած ես. լա՛ւ։ Ըսելէ որ եւլեկտրականութիւնն ալ պիտի դառնանք մեր զգայարանքներուն մէկ կամ երկուքին միջոցով։ Արդ, «քանայիրներուն» մէջ գտնուած եւլեկտրական գործիքը փո՛քրած ես երբէք,

—Այո, ատոր երկու արոյրէ (բիրինճ) գլանիկներուն իւրաքանչիւրը զատ զատ ձախ և աջ ձեռքերուդ մէջ բռնելով, երբ գործիքին տէրը կը սկսի ատոր անիւը դառցնել, նախ բազուկներուդ մէջ ասեղի խայթուածքներ կը զգաս որոնք հեռացնետ կ'աւելնան. ձեռքերդ ակամայ կը շարժին, կը դողան և այս ամէնուն կը յաջորդէ թեւերուդ մէջ ցաւ մը՝ որու չատ անձեր կրնան դիմանալ, բայց ոմանք ալ չդիմանալով կը խնդրեն գործիքին տիրոջմէն որ դադրեցնէ։

—«Աֆէրիմ» մարդս, «քաբալը քուրը» ես եղեր։

—Բայց անթել հեռագիրն է որ ինչ կը չահաքրքրէ.

—Երեւակայէ ուրեմն ընկոյզի մեծութեամբ երկու գնդակներ, (երկաթէ և կամ պղինձէ), իրարմէ մատի լայնք հեռաւորութեամբ. ասիկա պզտիկ գործիք մը կը կազմէ, զոր երբ եւլեկտրականութիւն արտադրող գործիքի մը հետ յարաբերութեան մէջ դնենք, այդ մետաղէ գնդակներուն միջև կայծեր յառաջ կուգան որոնք ամպերու կայծակներուն յար և նմանն են, բայց չափազանց պզտիկ։ Արդ՝ այդ կայծերը եւլեքտրականութիւն են պարզապէս որ մթնոլորտին մէջ կը տարածուի։

—Ի՞նչպէս կերպով.

—Երեւակայէ փոքրիկ լիճ մը որու պարունակած ջուրին երեսը հանդարտ ըլլայ։ Առ հիմայ պզտիկ քար մը և այդ լիճին մէջտեղը նետէ. ի՞նչ կը տեսնես ջուրին երեսին վրայ.

—Քարը՝ ջուրին մէջ ինկած տեղը կլոր ալիք մը կը կազմէ՝ որ շրջանակի ձեւով կը տարածուի, հետզհետէ իրարմէ աւելի մեծնալով։

—Ճիշդ այդ կերպով եւլեքտրական հոսանքն ալ կը տարածուի մթնոլորտին մէջ՝ սա տարբերութեամբ միայն որ, վերոյիշեալ ջուրին ալիքներուն նման «ուղիղ գծի մը վրայ» չի տարածուիր, այլ լոյսին և ձայնին պէս չորս կողմ կը քալէ։ Զէ՞ մի որ տեղ մը եթէ լոյս վառի—մանաւանդ մութ եղած միջոցին — չորս կողմէն կը տեսնուի ատիկա։ Եւ կամ թէ՝ մէկը եւլէ սապէս ըսէ բարձրաձայն.— «Մանզումէի էֆքիարը օգտակար լրագիր մըն է». մինթէ չորս կողմէն չի՞ լսուիր.

—Մի՛ ըսեր ատիկա՝ որովհետեւ մի քանի խմբագիրներու ջիղին կը դպչի։

—Հոգ չէ, «պռօմիւռ» կայ հիմայ. բժշկութիւնը յառաջադէմ է. բայց վերադառնանք մեր «անթել»ին։ Ուրեմն, այդ երկու մետաղէ գնդակներուն մէջ «ըստ կամս» և «ընդմիջումներով» յառաջ բերուած կայծերուն եւլեքտրականութիւնը՝ մթնոլորտին մէջ կը տարածուի ըսինք՝ ու չատ հեռու կրնայ երթալ։ Ասիկա առաջին գործիքը կը կազմէ ու կը կոչուի «արտադրող և կամ հաղորդող»։ Կը մնայ հիմա խնդիրը մթնոլորտին մէջ տարածուած այդ եւլեքտրական հոսանքը ձեռք ձգել։ Ասիկա ալ կ'ամբողջացնէ երկրորդ գործիք մը որ կը կոչուի «ընդունող»։ Այս գործիքը չատ պարզ է ու հետեւեալ «իրողութեան» վրայ հիմնուած։ Երկաթի և կամ պղինձի խարտոցուած փոքրի փոքր կոյտ մը ուր որ գտնուի, մթնոլորտին մէջ գտնուած եւլեքտրական հոսանքը կ'ազդէ անոր վրայ։

—Զարմանալի՞ բան. ի՞նչպէս կ'ըլլայ ատիկա։

—«Բնական տարամարդութեամբ»։ Զոր օրինակ. ենթադրենք թէ, սիրելի ընթերցող, առոյգ երիտասարդ մըն ես ու կամուրջին վրայ պառաւ կնիկ մը քեզի հանդիպելով՝ Դալաթիոյ եկեղեցիին ճամբան հարցնէ, ի՞նչ կը պատասխանես։

— Քաղաքավարութեամբ ճամբան ցոյց կուտամ իրեն։

—Շատ լաւ։ Բայց երբ այդ ճամբան քեզ հարցընողը՝ խնծորիկ այտերով հրապուրիչ օրիորդ մը ըլլայ, ի՞նչ կ'ընես։

—Կարծեմ թէ կատարեալ ջերմառնդութեամբ «աքքօմբանյէ» կ'ընեմ զինքը մինչեւ եկեղեցի։

—Տեսա՞ր հիմայ ինչպէս հաւատքի կուգաս «կռող սալաթասի»։ Զգացուս մը ուրեմն բնական է, և աշխարհիս վրայ գտնուող բոլոր մարմիններուն ալ իւրաքանչիւրը իրեն բնական յատկութիւն մը ունի, որ մեղի համար գաղտնիք մըն է։ Ուրեմն, մթնոլորտին մէջէն անցնող եւլեքտրական հոսանք մը երբ երկաթի խարտոցուած փոքրի կոյտի մը հանդիպի, այդ փոքրն անմիջապէս եւլեքտրականութիւնը կը զգայ «բնական տարամարդութեամբ»՝ և այս «չափազանց զգայնութիւնը կը գործածուի՝ — մասնաւոր «ընդունող» գործիքի մը միջոցաւ — թուղթի մը վրայ կէտերով և գծերով նշանակել տալու համար՝ «արտադրող» գործիքին եւլեքտրական հոսանքները։

—Հիւանդ է ուրեմն գնդապետը։

—Աղէկ չեմ գիտեր։ Բժշկին սպասաւորին կը հարցընենք. արդէն ճիշդ հիմա ալ դեղը լմնցուցի։

Վեհաշուքի քայլերով Պ. Լօրիօ դուռին կողմը գնաց և ուժով մը,

—Ծա՛ն... ծա՛ն..., պօռաց։

Ծան վազեց։

—Լմնցա՛ւ տղաս։

—Շնորհակալ եմ պարոն։

—Կը փախի՞ս։

—Ի՞նչ ընեմ. շատ ստիպողական է։ Դղեակին պագամաքերը կ'սպասէ...։ Զուզեցի որ գայ, խանութը չի պիտի գանայ որովհետեւ։

Պ. Լօրիօ խնդաց։

—Վայրկեան մըն ալ...։ Անցեալ անգամուան հաշիւէն պարտք ունի՞մ քեզի։

—Թերեւս շատ ունենաս Պ. Լօրիօ։ Եւ սակայն քեզի հետ ասանկ բաներու համար ուշադրութիւն չենք ըներ։

Պ. Լօրիօ դրամարկղէն հինգ ֆրանք հանեց և ըսաւ.

—Ահա, սա մնացած հաշիւդ մնաց։

—Աղէկ չեմ գիտեր։ Բժշկին սպասաւորին կը հարցընենք. արդէն ճիշդ հիմա ալ դեղը լմնցուցի։

Վեհաշուքի քայլերով Պ. Լօրիօ դուռին կողմը գնաց և ուժով մը,

—Ծա՛ն... ծա՛ն..., պօռաց։

Ծան վազեց։

—Լմնցա՛ւ տղաս։

—Շնորհակալ եմ պարոն։

—Կը փախի՞ս։

—Ի՞նչ ընեմ. շատ ստիպողական է։ Դղեակին պագամաքերը կ'սպասէ...։ Զուզեցի որ գայ, խանութը չի պիտի գանայ որովհետեւ։

Պ. Լօրիօ խնդաց։

—Վայրկեան մըն ալ...։ Անցեալ անգամուան հաշիւէն պարտք ունի՞մ քեզի։

—Թերեւս շատ ունենաս Պ. Լօրիօ։ Եւ սակայն քեզի հետ ասանկ բաներու համար ուշադրութիւն չենք ըներ։

Պ. Լօրիօ դրամարկղէն հինգ ֆրանք հանեց և ըսաւ.

—Ահա, սա մնացած հաշիւդ մնաց։

—Հիւանդ է ուրեմն գնդապետը

սական դրամի պակասութեան համար թողած են (այս վերջէն տարազը Յէն օրերու յատուկ է՛)։

Արդ, ինչպէս կարելի է ասոնց առաջքը առնել, չատ պարզ է և իրականան անհաւատալի որ, «կը կայանայ ամէն վեցմիսը մի անգամ» (կամ առուեւեն տարին մէկ անգամ) «լուրջ ատամնաբոյժի մը այցելել տալուն մէջ» իսկ մեր պզտիկներուն համար պէտք է սկսինք 7 տարեկանէն։ Ատամնաբոյժի այցելել, անպատճառ քաչելիք, լեցնելիք և դնելիք ակռայ ունենալու նշանակեր, ամենեւին, այլ պէտք է յաճախակի այցելել որպէս զի կարող ըլլայ ցաւերը կամ փտումները և կամ ուրիշ պէտք եղած խնամքները իրենց սկզբնաւորութեան մէջ արգիլել որով ցանի, ժամանակի և դրամի զգալի խնայողութիւն մը առաջ կուգայ։ Զբաղենք ընդհանուր առողջութիւնը որոմասին խօսին իսկ աւելորդ է, այնքան բացայայտ իրողութիւն մըն է ան։

Այս պայմաններով վախը, անհոգութիւնը անտարբերութիւնը պիտի դադրին և պիտի սկսինք դիտել Ատամնաբոյժը տարբեր աչքով մը, համակրութեամբ և երախտագիտութեամբ որովհետեւ իր խնամքները անգին են, և լուրջ ատամնաբոյժ մը անհրաժեշտորէն կոչուած է բժիշկի մը չափ կարեւոր դեր մը կատարել մեր մէջ։

Վ. Մ. ՀԻՆԴԼԵԱՆ
Ատամնաբոյժ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ հանդէսներուն համար ձեռք առնուած բարեկարգութեան միջոցները մինչեւ մէկ ատիճան դժգոհութիւն առաջ բերած էին, վասն զի այդ միջոցները այն տեսակ էին որ քաղաքացիները գրեթէ բնաւ պիտի չկրնային ներկայ գտնուիլ արարողութեանց։ Փողոցներուն բերանները չինուած թումբերն ալ քննադատուած են ըսուելով որ բաղմութեան ատեն կրնան արկածներու պատճառ ըլլալ։ «Թայմզ»ի թղթակիցը կ՚ըսէ թէ իր բարեկամներէն անոնք որ պարտաւորուած չեն Լոնտոն մնալ, հանդէսներու երկու օրերուն Լոնտոնէն պիտի հեռանան, բաղմութենէն խոյս տալու համար. իսկ մնացողները դժգոհութիւն յայտնած են ձեռք առնուած միջոցներուն համար։

—Մորիս Մեթերլինքի «Մոննա Վաննա» թատերախաղին ներկայացումը արգիլուած էր՝ խաղը դժուարակնճիռ ըլլալուն համար։ Անգլիական քանի մը գրագէտներ ու թատերագիրներ, այսօր «Թայմզ»ի մէջ բողոքեցին։ Էօվրը թատերախումբը, որ այդ խաղը պիտի ներկայացնէր, Լոնտոն հասած ըլլալով, անմիջապէս քլիւպ մը կազմուեցաւ, որուն անդամ եղան առաջին ներկայացման համար տոմսակ գնողները։ Ներկայացումները հիմա այդ քլիւպին հակողութեանը տակ կը տրուին։

—Լորտ Պրէսի, որ նաւային վաճառականութեան և նաւագնացութեան վերաբերեալ խնդիրներու մէջ հեղինակութիւն ունի, Երեսփ. Ժողովին կողմէ կազմուած յանձնաժողովի մը առջեւ յայտարարեց թէ անհրաժեշտ պէտք կայ նպաստ մը յատկացնելու չոգենաւային անգլիական Ընկերութեանց, մաքառելու համար Ովկէանոսի սէնիքներուն դէմ։ Կառավարութիւնը, այդ նպաստներուն փոխարէն, իրաւունք ունենայ անդամներ անուանել նպաստ ստացող Ընկերութեանց վարչական Խորհուրդներուն մէջ։ Ատենապետը յարեց թէ այն չոգենաւերը զորս այդ Ընկերութիւնները պատերազմի ատեն կառավարութեան տրամադրութեան տակ պիտի դնեն, ոչ միայն իբրեւ հետազօտիչ պիտի գործածուին, այլ իբրեւ պաշտպան վաճառականութեան աշխարհի բոլոր կէտերուն վրայ։

ՖՐԱՆՍԱ.— Երեսփ. Ժողովի անցեալ ուրբաթ օրուան նիստին մէջ՝ Մ. Սէմպա հարցապնդում մը ըրաւ՝ Բարիզ այցելող կարգ մը սպանիացի երեսփոխաններու նկատմամբ կառավարութեան բռնած ընթացքին վրայ։ Բանախօսը հակնալ ուզեց թէ արդի կառավարութիւնը ի՛նչ ընթացքի պիտի հետեւէր, եթէ նորէն հրաւէր ըլլար այդ երեսփոխաններուն։ Մ. Սէմպա իր խօսքը աւարտեց, սպանիացի այդ երեսփոխաններուն գովեստը ընելով, որոնք կղերապաշտ ոգիին դէմ կը պայքարին։ (Ծափահարութիւններ ձախակողմէն։) Նախարարապետ Մ. Քոմպ պատասխանեց թէ մի՛թինկը չարգիլուեցաւ անոնց, այլ վերջին պահուն հակառակ հրաման տրուեցաւ։ Կառավարութիւնը անոնց հակցուց թէ անպատեհութիւններ կային այդ գումարման մէջ։ Մ. Քոմպ ըսաւ թէ Ֆրանսա միջազգային պարտաւորութիւններ ունի կատարելիք, եթէ կ՚ուզէ ձեռք բերել օտար կառավարութեանց փոխադարձութիւնները։ (Հաւանութեան բազմաթիւ նշաններ։) Մ. տը Բրէսանսէ պատասխանելով նախորդ դահլիճին ընթացքը, ըսաւ թէ ասպնջականութիւնը ամէն երկրի մէջ ընդունուած օրէնք մըն է, ինչ որ ալ ըլլայ երկրին վարչական դրութիւնը։ Մ. տը Բրէսանսէ ցաւ կը յայտնէ որ Անգլիայէն նուազ ասպնջական կ՚ըլլայ Ֆրանսա։ (Ծափահարութիւններ ծայրայեղ ձախակողմէն)։ Վերջապէս երկու բանաձեւեր առաջարկուեցան։ Երկրորդ բանաձեւը սա էր. «Ժողովը կ՚որոշէ աղդուապէս պահպանել ֆրանսական ասպնջականութեան աւանդութիւնները։» Մ. Կրանմէզոն խօսք կ՚ուզէ և բեմ կ՚ելլէ, մինչ Մ. Մ. Պէրթօ և Բասքալ Կրուսէ կը յառաջանան մինչև նախարարական նըստարանը ու կը թուին խորհուրդ տալ Մ. Քոմպի. (Հեգնական ծափահարութիւններ աջակողմէն ու հեգրոնէն)։ Իրարանցում մը կը տիրէ որ ատոր վարկեանի չափ կ՚երկարի, Ժողովին ատենապետը ի զուր կը հնչեցնէ զանգակը։ Ծայրայեղ ձախակողմը կը պատրաստէ նոր բանաձեւ մը ֆրանսական ասպնջականութեան վրայ, որուն կը հաւանի նաեւ նախարարապետ Մ. Քոմպ։ Այս բանաձեւը կ՚ընդունուի 21ի դէմ 455 ձայնով։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Անցեալ ուրբաթ օր Վիլհէլմ կայսրը Գրէֆէլտի մէջ բանախօսութիւն մը ընելով յայտարարեց թէ պիտի չանայ պաշտպանել Եւրոպայի խաղաղութիւնը։ Այս առթիւ ըսաւ որ ամէն չանք ի գործ պիտի դնէ Գերմանիոյ ծովային ուժը զօրացնելու համար։

ՀԱՐԱՒԱՑԻՆ ԱՓՐԻԿԷ.—Զօրավար Տէվէթ չրջաբերականներ զրկած է իր տեղակալներուն, որոնցմով ըսած է.— Կուգամ յայտարարել ձեզ թէ, դուք և իւրաքանչիւր Պոէր պէտք է հաշտ ընթացք մը ցոյց տաք հանդէպ նոր կառավարութեան, և այդպէս ըլլալուն արդէն կասկած չունիմ։ Ամէն փափաքելի երջանկութիւն կը մաղթեմ։

Օրանժի նախկին ազատ պետութ. բանակներուն հրամանատար
Տէվէթ

ՍՊԱՆԻԱ.—Ժողովրդային մի՛թինկի մը մէջ, որուն նիստը տեղի ունեցաւ Կասթէլլանի մէջ, Մ. Գանալէժա, իրեն ըմբռնած գաղափարով միապետական քաղաքականութիւնը գովելէ վերջ, ըսաւ թէ Սպանիա չուզեր Վատիկանի ազդեցութեան և ոչ ալ Անգլիոյ փառասիրութիւններուն ներքեւ մնալ։

Վերջացուց իր բանախօսութիւնը յայտարարելով որ պէտք է միապետութեան ուժ տալ։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐ.—Պատերազմական նախարարութեան քարտուղարը Մերակոյտին յայտարարեց թէ Փիլիպպեան պատերազմներուն համար եղած ծախքերը առ այժմ 170,326,586 տոլարի բարձրացած են։

ՍԻԱՄ.—Սիամի թագաւորը յունիս 28ին (վաղը), Պանքոքի մէջ հացկերոյթ մը պիտի տար Անգլիոյ դեսպանին և Սիամի պանքային անգլիական պաշտօնեաներուն, Էտուարտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն առթիւ։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ ԵՒ ՌՈՒՊԱ.— «Տէյլի Մէյլ»ի քաչուած հեռագիր մը կ՚ըսէ թէ, չաքարի թորբսթի խնդրով զբաղող Ամերիկացիներուն ընդդիմութեան պատճառաւ, կը կարծուի որ Խորհրդարանը ընդունի այն ծրագիրը, որով Ռուպայի հետ փոխադարձ իրաւունքներ կը հաստատուին։ Մերակոյտը ի նպաստ գիւղացիներուն չաքարներու սակագինի զեղչին հակակարծիք է։ Երկու ժողովուրդներու հանրապետականները խնդիրը վիճաբանութեան ենթարկած են։ Սակայն ընդհանուր կարծիքը սա է որ ի նպաստ Ռուպացիներուն ո և է օրէնք չպիտի ընդունուի։

ԿԱԽՈՒԱՏ ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՄԸ ՓԼՈՒՄԸ.—Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի թէ հարաւային Քարոլինի երկաթուղիի գիծին վրայ, Շելվիի մօտ, կախուած կամուրջ մը փլեր է՝ կառախումբ մը անցնելու միջոցին։ Կառախումբին մեքենավարը, վառնգը տեսնելով, ամբողջ շոգին թող տուեր է՝ փլուզումէն առաջ անցնելու յոյսով, բայց կառախումբին երեք քառորդը անցնելէ ետքը կամուրջը փլեր և երկու վագոններ ջուրը ինկեր են։ Տասը հոգի խեղդուեր են։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ.—Ռուսական կայսերական «Սառնիձա» զբօսանաւը Քիլի նաւահանգիստը ժամանեց, իր մէջ ունենալով Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխանը։ Սաքսոնիոյ Ալպրէխթ թագաւորին մահուան առթիւ «Սառնիձա» կէս պարզած էր դրօշակը։ Ռուսական ազգային երգին հնչումներուն ընդմէջ Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխանը ցամաք ելաւ և յանուն կայսեր և Հանրին իշխանին, ընդունուեցաւ մեծ պատիւներով։

ՍԵՂՄԻՐԱՆԻ ԱՐԳԵԼՔ.— Ռումանիոյ կրթական նախարարութիւնը սեղմիրանի գործածութիւնը արգիլեց վրճռելով որ, Ա. Սեղմիրանի գործածութիւնը բացարձակապէս արգիլուած է պետութեան նախնական, երկրորդական արհեստային վարժարաններուն աշակերտուհիներուն. անսատողք պիտի պատժուին։ Բ. Դպրոցներու տնօրէնուհիները պատասխանատու պիտի ըլլան ներկայ որոշման գործադրութեան։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐ

ԴԱՆԹԱՊԵՍ ՀԻՒԱՆԴ

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐԸ ԵՏ ԿԸ ԴԱՌՆԱՆ

Ինչպէս մէկ քանի շաբաթէ ի վեր կը գրէինք, Անգլիոյ Էտուարտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենար այսօր, սակայն երէկ, կէս գիշերին հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թագադրութեան յետաձգումը. թագաւորին հիւանդութեան պատճառաւ։

ԼՈՆՏՈՆ, 24 յունիս.—Անգլիոյ թագաւորը այս օր կէս օրը քառորդ անցած վիրաբուժական գործողութեան մը ենթարկուեցաւ։

Թագադրութեան հանդէսները յետաձգուեցան։

Այս լուրը մեծ յուզում պատճառեց։

—Թագադրութեան հանդէսը անորոշ կերպով յետաձգուեցաւ, Էտուարտ թագաւորին հիւանդութեանը հետեւանքով։

—Այսօր հրատարակուած բժշկական պաշտօնական տեղեկագիր մը կ՚ըսէ թէ թագաւորը «բրոնխիթիֆլիթ»է (աղիքի հիւանդութիւն) կը տառապի։

—Շաբաթ օրը Էտուարտ թագաւորին առողջական վիճակը այնքան գոհացուցիչ էր որ կը յուսացուէր թէ, դարմաններու շնորհիւ, պիտի կրնայ կատարել թագադրութեան արարողութիւնը։ բայց, երէկ իրիկուն, վիճակը ծանրացաւ և բժշկական գործողութիւն մը անհրաժեշտ դատուեցաւ որ այսօր պիտի կատարուի։

—Կէս օրէն երկու ՝ամ ետքը Պըքինկէմի պալատան մէջ հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ՚ըսէ թէ բժշկական գործողութիւնը որուն տոկացած է Էտուարտ թագաւորը, յաջողած է։ Մեծ պալար մը պարպուեր է։ Թագաւորին առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

—Թագաւորին հիւանդութիւնը անկարգրելի յուզում առաջ բերաւ ամբողջ ժողովուրդին մէջ։

—Բժշկական գործողութիւնէն ետքը թագաւորը պալատ բերել տուաւ Կալլէսի իշխանը։

—Լորտ Սոլզպէրի և ուրիշ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ պալատ գացին, թագաւորին վիճակին վրայ տեղեկութիւն առնելու։ Դեսպանական մարմինը արտաքին գործոց պաշտօնարանը երթալով, թագաւորին հիւանդութեանը առթիւ ցաւակցութիւն յայտնեց։

—Մ. Պալֆուր՝ Երեսփ. Ժողովին մէջ և Լորտ Սոլզպէրի ալ Լորտերու Ժողովին մէջ ծանուցին թագաւորին հիւանդութիւնը ու բժշկական գործողութիւնը կատարուած ըլլալը, յայտարարելով որ վիճակը լաւ է. նաև յայտնեցին որ թագաւորը քիչ ատենէն պիտի բժշկուի։

Մ. Պալֆուր դէմ խօսեցաւ Երեսփ. Ժողովին նիստերը դադրեցնելու առաջարկութեան, որպէս զի Ժողովրդական մէջ խուճապ տեղի չունենայ։ Ցաւեց նաև թէ բոլոր հանդէսները, բացի անոնք որ բարենպատակ գործերու համար կը կատարուին, յետաձգուած են։

—Նաւահանգէս տեղի պիտի չունենայ։

—Իրիկուան ժամը 6½ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ՚ըսէ թէ թագաւորին առողջական վիճակը հետզհետէ կը բարւոքի և թէ անհանգիստը մեծապէս ամոքուած կը դտնայ՝ բժշկական գործողութիւն կատարուելէն ի վեր։

—Թագաւորին հիւանդութեանը հակառակ, օտար պատուիրակներուն ընդունելութիւնը այսօր կատարուեցաւ պալատին մէջ, բայց արքայական գերդաստանին անդամները Էտուարտ Է.ի անունով ընդունեցին օտար պատուիրակները որոնք անմիջապէս իրենց տեղերը պիտի դառնան։

—Իրիկուան նախարարաց Խորհուրդ մը գումարուեցաւ.

—Այս առտու բժշկական տեղեկագիր մը կը ծանուցանէ թէ Էտուարտ թագաւորը չատ հիւանդ է և պիտի չկրնայ ընդունիլ օտար պատուիրակութիւնները։

—Ժամ 1.10ին բժշկական տեղեկագիր մը կը ծանուցանէ թէ թագաւորը «բէրիթիֆլիյ»է կը տառապի՝ թէ այդ պատճառով բժշկական յաջող գործողութիւն մը կատարուած է և թէ թագադրութիւնը յետաձգուած է։ Ահագին յուզում կը տիրէ։

—Էտուարտ թագաւորին հիւանդութեան լուրը փոքր խուճապ մը յառաջ բերաւ Սակարանին մէջ, բայց փակման պանուն գիները բարձրացան։ Անգլիական քոնսոլիտէն ինկաւ։ Հանքային արժէթուղթերն ալ ղգալի անկում մը կրեցին։

—Օտար պատուիրակութիւնները իրենց տեղերը պիտի դառնան, վասն զի թագադրութիւնը քանի մը ամիս յետաձգուած է։

—Բոլոր հանդէսները յետաձգուած են։ Բազմութիւնը որ ահագին է, վշտաբեկ է։

ԼՈՆՏՈՆ, 25 յունիս.— Բժշկական վերջին տեղեկագիրը կ՚ըսէ թէ թագաւորին վիճակը գոհացուցիչ է։ Բժշկական գործողութիւնը բաւական զգալի ամոքում մը առաջ բերած է, բայց վիճակը միշտ ծանր է։ Բժիշկները կը յայտարարեն թէ մինչեւ քանի մը օր բացարձակապէս անկարելի է իրենց ըսել որ Էտուարտ Է.ի վիճակը վտանգէ զերծ է թէ ոչ։

—Կալլէսի իշխանը ու Ալեքսանդրա թագուհին Էտուարտ Է.ի տնարին մօտ կը գտնուին։

—Նախարարները տիպողարար գումարուելով խորհրդակցեցան կացութեան վրայ։

—Դեսպանական մարմինը ցաւակցութիւն յայտնեց արտաքին գործոց նախարարութեան. նաև շուտով ապաքինում մաղթեց։

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԷՆ.—Բոլոմպիոյ և ըմբոստներուն միջեւ հաշտութիւնը, այսօր կնքուեցաւ։

ԲԷՐԻՆ.—Օտար տէրութեանց դեսպանները կ՚ընդունին Ամերիկայի առաջարկութիւնը՝ Զինու հատացումը 1900ի արծաթի գնոյն համաձայն վճարելու մասին։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ ելմտական նախարարը հերքեց այն լուրը թէ Սպանիա նոր փոխառութիւն մը պիտի կնքէ։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ թագաւորին առողջական վիճակին վրայ հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կը յայտնէ թէ, Էտուարտ թագաւորը քիչ մը աւելի հանգստացած է գործողութենէն ի վեր, և վիճակը դէպ ի լաւ ըլլալու հակամէտ է։

ՄԻՒԹԷՆԷՎԱԻԱ

ՔԻՒԶԻԻՔ ՄԱԼԻՄԱԹ

Ղունտան պիր գաչ հաֆթա էվվէլ Նիւ-Եորքտա սաքին Միս Ֆիլիբին նամբնտա պիր կէնճ գըզ վէֆաթընտան էվվէլ աթիէքի վասիյէթնամէյի պրագմըշ տըր։

«Վիճուտիմ իչրագ իտիլտիքտէն սօնրա թալիւգաթըմտան պիրինին սալոնընտա այինը բուհանի իճրա օլընամաք։ Պու ային էսնասընտա պիր բիյանօ իւգէրինտէ օրէրա բարչարը թէրէննիւմ իտիլէճէք տիր։ Այինին խիթամընտա պիրատերիմ վէ հէմշիրէմ Հուսան նէհրի գումբանեասընա մէնսուպ վաբրլարատան պիրինէ պինէրէք նէհրին վուսաթընա կէլինճէ քիւլէրիմի նէհրէ իլքա իտճէքլէր տիր։»

—Ինկիլիզ կաղէթալարընտան պիրի թարաֆընտան իճրա օլընան թէպգիգաթա կէօրէ վէֆաթ իտէն պալըքճըլարտան պինտէ 108ի, չուխանճըլարտան պինտէ 301ի, մաթպաանճըլարտան պինտէ 461ի վէրէմտէն վէֆաթ իտիյօր իմիշ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

24 Յունիս 1902

Ֆրանս.	3% (3% Français)	101	72
Բէժի	(Tab. Turcs)	321	—
Գոնսոլիտ.	(R. Turque D.)	26	72
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	112	50
Պանգ. Օթթ.	1 52(Banque Ott.)	573	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	153	—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մարտին սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինլիկի՝ Բէօթահիա սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինի Ֆիլիբիվէթլու Ռիֆաթ էֆէնտիյէ։

Բէօթահիա սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինլիկի՝ Դարահիսար Սահիպ սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինի Սէյտատ պէյէ։

Դարահիսար Սահիպ սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինլիկի՝ Անթալիա սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինի սապրգը Ֆիլիբիվէթլու Ալի Ֆէչմի էֆէնտիյէ։

Զօր սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինլիկի՝ Պայազիտ սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինի Ֆիլիբիվէթլու Վէհպի էֆէնտիյէ։

Պայազիտ սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինլիկի՝ Զօր սանճաղը Պիտայէթ Մահքէմէսի միւտտաի ումմի մուավինի Ֆիլիբիվէթլու Խուլուսի էֆէնտիյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ վէ միւմայիյիմէն Վէհպի, վէ Ալի Ֆէչմի էֆէնտիլերին էվվէլճէ էմրի թահլիֆլէրի իճրա օլընտըղը կիպի տիկէրլէրինին իճրայի թահլիֆլէրի լիւզիմտէ մահալլէրինէ ինպա օլունմուշ տըր։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՑԵԷ

Սիւրիա վիլայէթի տախիլինէ քեան Դաթանայա մուվագգաթէն թէլէկրաֆ մէրքէզի վէ ձէպէլի Լիպնան սանճաղը տախիլինէ Այնիղօպ թէլէկրաֆ մէրքէզի սէտ օլունարագ, սապրգը միսիլու Պաագին մէրքէզի սայֆիսի քիչչատ օլունտուղը թէլէկրաֆ վէ Բոսֆոռ Նէզարէթի ալիյէսինտէն պիլտիրիլմիշ տիր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՅՍ. Թիկնապահ մը, Լոնտոն մեկնեցաւ տանելով իր հետը Վեհ. Սուլթանին կողմէ Անգլիոյ Էտուարտ թագաւորին «Հանէտանը-ալ-Օսման» և Ալեքսանտրա թագուհիին «Նիշանը Սատաքաթ» պատուանշանները։ Այս պատուանշաններէն առաջինը յատուկ է թագաւորներու, իսկ երկրորդը կայսերական կամ արքայական տիկիններու միայն, որմէ մինչև հիմայ ստացած են Զարուհին և Գերմանիոյ կայսրուհին։

Բ. ԴՐԱՆ ՄԷՋ.— Տէֆթէրը Խազանիի պէտ Զիյա փաշա առջի օր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին հետ։

—Հէլլէն գործակատարն ալ նոյն օր տեսակցեցաւ Արտաքին գործերու նախարարին հետ։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Ամերիկայի Վիլիամ Քրամբ գործարանին յանձնարարուած Օսմ. «Ապտիլ Մէճիտ» յածանաւին մեքենային, կաթսային և թնդանօթներուն չինութիւնը աւարտելու մօտ է եղեր։

—Անսպասօ տունին կողմէ Կայս. Նաւարանին մէջ նորոգուելիք «Օսմանլիյէ», «Ազիզիյէ», «Օրխանիէ» և «Մահմուտիյէ» զրահաւորներուն գլխին ու ետեւի կողմը 21 և եզերքը 15 սանտիմեթրոց թնդանօթներ պիտի դրուին. իսկ մնացած 4 հատին կայմարոցներուն (թապիա) վրայ 15 սանտիմեթրոց արագահարուած Քրուբի թնդանօթներ պիտի զետեղուին։ Զրահաւորներուն արագութիւնը ժամը 16 մղոն պիտի ըլլայ։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ.— Մարդահամարի նոր կանոնագիրին գործադրութեան մէջ կարգ մը անպատեհութիւններ ծագելուն, այդ կանոնագիրը վերատին քննել և սրբագրել հրամայած էր Կայս. Իրատէ մը։ Նախարարներու Խորհուրդը որ այդ պաշտօնը ունէր, հարկ եղած սրբագրութիւնները ըրած և Կայս. Պալատ մատուցած ըլլալով զայն, Վեհ. Սուլթանը հրամայեց պէտք եղածը գործադրել։

ՇՆՈՐՀԱԿԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ.— Վեհ. Սուլթանը ինչպէս յայտնի է, Իֆթիխարի պատուանշանը շնորհած էր Լոնտոնի Օսմ. դեսպան Անթօքուլօ բաշային։ Ցիչեալ դեսպանը նոյն պատուանշանը՝ Օսմ. Պատուիրակ Թուրխան փաշայէն ընդունած ըլլալով, իր խորին շնորհակալիքը և երախտագիտութիւնը կը մատուցանէ հեռագրի մը միջոցաւ, Վեհ. Սուլթանին, իրեն եղած այս շնորհին համար։

ԱՆՑԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ և Օսմանիյէ թէզքէրէներուն մէջ չատ անգամ անձին ծնունդը սխալ կը գրուէր. այս անպատեհութեան առաջքը առնելու համար հարկ եղած տեղերը հրահանգ զրկուեցաւ որպէս զի ապէջ վերջ ուշադրութիւն ըլլուի ենթակային և հօրը բուն անունները, ինչպէս նաեւ ծննդեան թուականն ու տեղը ճշգրիտ կերպով գրելու։

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻ ՏՈՒՐՔԵՐԸ վարձու տալու համար, ինչպէս յայտնի է, ամէն տարի իւրաքանչիւր գաւառի ու գաւառակի կեդրոններէն մասնաւոր պաշտօնեաներ կը զրկուին վարձակալութեան գործին հսկելու և զեղծումներու առիթ չտալու համար, վասն զի ճաւուրդի ատեն կարգ մը ազդեցիկ անձերու միջամտելովը, տասանորդի գինը իր իսկական արժէքովը վարձու չտրուիր և գիւղացիներն ալ չեն համարձակիր գին առաջարկել այդ անձերուն դէմ։ Զեռնաս պաշտօնաթանը նկատելով որ վարձքի այդ պաշտօնեաներուն ճամբու ծախքը և օրականը խոշոր գումար մը կը կազմեն, թէ այդ պաշտօնեաները՝ տէֆթէրտար, հաշուակալ են. իրենց երթալիք տեղերուն հունձքերուն քանակութեանը վրայ տեղեկութիւն չունենալով, իտարէի ժողովներու անդամներուն ըսածին համեմատ կը գործեն, որոշեց որ վարձակալութեան եղանակէն առաջ հունձքերուն վիճակը քննելու համար կեդրոններէն փորձառու անձեր զրկուին։ Իտարէի ժողովներն ալ առնց տեղեկագիրները բաղդատեն նախորդ տարուան արդիւնքին վրայ և այն ատեն հարկ եղած որոշումը տան։ Ասկէց զատ, վարձակալութեան գործին ուղղակի հսկեն Իտարէի ժողովները. եւմտական պաշտօնեաները, հաշուակալները և տէֆթէրտարները։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպան իշխան Միրզա Խան Վիէննայէն մեկնած ըլլալով այսօր Պոլիս կը սպասուի։

ԱՐԻԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ բաժնետէրներու ընդհանուր ժողովը, յունիս 21ին գումարուեցաւ Վիէննայի մէջ։ Կարդացուած հաշուեցոյցէն երեւցաւ թէ 1901ի զուտ շահն է 2,160194 ֆր.։ Վարչական Խորհուրդը որոշեց որ անցեալ տարուան պէս այս տարի ալ 16 ֆր. չահաբաժին տրուի։

ԺԱՆՏԱՒՏ.— Յունիս 23ին Ալեքսանտրիոյ մէջ 2 մահացու դէպք։

ԷՆԿԻՒՐԻի մէջ հաստատուած գեղարուեստից վարժարանին ուսուցիչներուն և գործիքներուն համար 50,000 ղրուշի եւս պէտք տեսնուելով, կուսակալութեան կողմէ խնդրուեցաւ որ իւրաքանչիւր ոչխարի և այծի համար առնուած 40 փարայի տուրքին վրայ 20 փարա, իսկ գոմէշին համար առնուած 4 ղրուշին վրայ 1 ղրուշ եւս բարդեն՝ այս վարժարանին ծախքերուն համար։ Պետական խորհուրդին որոշումով և Կայս. հրամանով արտօնուեցաւ գործադրել այդ առաջարկը։

ԱՄԱԱՌՈՆԱԿ.— Հարիւրէք հեծելազօրներուն գայմագամներէն հանգուցեալ Շիւքրի պէյի կնոջ ամսական 505 ղրուշ թոշակ յատկացուեցաւ Կայս. հրամանով։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՆՑԱՌՆԵՐԸ.—Տիւզճէի անտառներուն մէջ տեղաւորուած գաղթականներուն անբզգուշութեան պատճառով մէկ ամսուան միջոցին 7—8 հրդեհ ծագած է։ Անտառներու նախարարութիւնը նկատելով որ այդպէսով անտառները բոլորովին պիտի վնասուին, գրեց Ներքին գործերու նախարարութեան, որպէս զի այդ գաղթականները հեռացնելու համար հարկ եղած միջոցները գործադրէ։

ՄԵԾ ԿՂԶԻի եղեւինները (սամ) հետզհետէ կը վնասուին տեսակ մը թրթուրներէ որոնք հաստատուած են այդ կողմերը։ Թերթերը այդ առթիւ կղզիին վարչութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն որպէս զի չարիքին առաջքը առնուի, ծառերը բոլորովին չոչնչացած։

ՍԵՒ ՆԵՐԿ.— Պոլսոյ և չրջականերուն կենդանիներուն ոսկորներէն ներկ պատրաստելու յատուկ գործարան մը հաստատելու համար մաքսային ժողովի անդամ Մէհմէտ Ֆաիզ պէյ դիմում ըրած է պետական խորհուրդին։ Խորհուրդը աղերսագիրն և յարակից թուղթերը ամբողջովին Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան յանձնեց հարկ եղած գործողութիւնները կատարելու համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Վարչութեան թուղթերը պահելու համար 54,000 ղրուշի ծախքով մասնաւոր յատակագծին մը պիտի շինուի յիշեալ վարչութեան պաշտօնարանին մէջ։

ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ.—Միհրան էֆ. Փափազեան դիմում ըրած է Ներքին գործերու նախարարութեան որպէս զի իրեն 10 տարուան արտօնութիւն տրուի Արեւելեան երկաթուղիներու Քրոնները Կայս. անկելանոցին անունով ծախելու Միհրան էֆ. կը հաւանի 20 փարա տալ իւրաքանչիւր տոմսի՝ որ կնքուած ըլլայ յիշեալ հաստատութեան կնիքովը։ Խնդիրը հանօգուտ շինութեանց նախարարութեան յանձնեցաւ։

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Պատրաստուած տեղեկագրէ մը կը տեսնուի որ, անցեալ 1317 տարին Պոլսոյ և արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 14,221, որ նախորդ տարիներուն հետ բաղդատմամբ թէեւ շատ է, բայց պատճառը այն է որ նախորդ դիմակագրութեանց մէջ նշանակուած են հիւանդանոցներու մէջ պատահած մահերը։ 1314ին մահերու թիւն էր 9,001, 1315ին՝ 10,560 և 1316ին՝ 10,119։ Անցեալ տարուան մահերու թիւը, կ. Պոլսոյ բնակիչներուն թիւին հետ բաղդատելով, հազարին 11 է։ Անցեալ տարի կարմրախտէ և հարսնութենէ պատահած մահերուն թիւը ուշադրութեան արժանի է, որովհետեւ նախորդ տարիներէն շատ աւելի են, սակայն ձեռնհաս պաշտօնարանը հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է այդախտերը անհետացնելու նպատակով։ Անցեալ տարի թոքախտէ մեռնողներուն թիւն է 2,649։ Մաղկախտը որ քանի մը տարի առաջ բաւական ճարակած էր, անհետացած է՝ պատուասին պարտաւորիչ ըլլալուն շնորհիւ, այնպէս որ անցեալ տարի միայն հինգ մահեր պատահած են անկէ։

ԳՈՆԻԱՑԻ կուսակալութիւնը, նամանդին արշաւներուն տեսակը ազնուացնելու համար օտար երկիրներէ ընտիր եզեր ու կովեր բերել պիտի տայ, 1400 ոսկի ծախքով։ Եթէ այս ոգեւոր արդիւնքը գոհացուցիչ ըլլայ, ուրիշ գաւառներ ևս պիտի հետեւին անոր ընթացքին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Շաբաթ օրը՝ Իզմիրի և ուրբաթ օրն ալ Զէյմէքի մէջ, երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուեր են։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան խորհրդական Մ. Զէրպաչէվ և Ա. Թարգման Մ. Մաքսիմով, նախընթաց օր տեսակցութիւն մը ունեցան Ցունաց Պատրիարքին հետ։

ԿԵՍԱՐՈՑ մետրապոլտութեան համար Տ. Եէրվասիոսը ընտրուելու առթիւ, Սիմեոնաքի էֆ. Սինոսօղլու տարեկան 100 ոսկիի հասոյթ մը յատկացուց Կեսարիոյ մէջ իր հիմնած վարժարանին։ Նաև դրամական նուէրներ ըրաւ տեղին յունական վարժարաններուն բացը գոցելու համար։

ԳԱԼԱԹԱՑԻՆ բարձրագոյն վարժարաններու շրջանաւարտ ուսանողներուն վկայականները 20 ղշ նոց Մուհանթիրի դրոշէն ազատ պիտի մնան։

ՄԱՆԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ. — Ֆէրիդ Մուհիէտտին փաշա 25 տարուան մեծնարհն ատացաւ Պրուսայի նահանգին մէջ մանածի գործարան մը հաստատելու, պայմանաւ որ արդէն իսկ հաստատուած գործարաններուն, ինչպէս նաև այսուհետեւ ժողովուրդին ձեռքով գործող «տէզգեահ»ներուն դէմ արգելք չըլլայ։ Գործարանին պիտոյքները մաքսատուրքէ զերծ պիտի ըլլան։ Ինչպէս նաեւ օսմ. երկիրներէ բերել տուած խամ նիւթերը և գործարանին արտադրութիւնները թէ՝ տեղական սպառման և թէ արտածման համար, մաքսէ զերծ պիտի ըլլան։

ՄԵԾ ԳԱՐԴԻԵՐ. — Իզմիրի վերջին վիճակահանութեան մեծ պարգեւը 800 հազար ղրշ, շահած է Պիղայի քաղաքակապետական դեղագործ Եանքօ էֆ.։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ. — Մագրիգիւղի մէջ անցած շաբթու հարսանիքի 10 դէպք պատահած է։ Ասոնցմէ 7ը տեղին Տօմինիկեաններուն վարժարանէն ծագում առնելուն՝ քաղաքապետութիւնը 12 օրուան համար փակեց այդ վարժարանը։

—Պէյլիքթաշ, Բէօյիւկ տեղը, Եուվան, Քօսթի և Բանտէլի անուն նպարավաճառներուն քով գտնուած ձիթաւիղները քննուեցան և հակառողջիկ ու խառն գտնուելով, ծովը թափուեցան։

ԱՐՄՏԻՒԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ. — Առջի օր Անատոլուէն 13,500 քիլէ ցորեն եկաւ որու մէկ մասը սա գիներով ծախսուեցաւ։

Ձերմակ Ա. $9^1/_2$—$9^5/_8$. Բ. $10^1/_4$, խառն 11 ղրշ. լիպրայէն վար, կարծր ցորենը 31 փրչ։

ԷՏԻՐՆԷԻ կուսակալութեան այլ և այլ կողմերը տիրող երաշտութիւնէն հուսնձքերը վնասուելու հակամէտ են կ'ըսուի։

ԲԱՄԲԱԿԻ առեւտուրը Լիվրբուլի մէջ կայուն և գիներն ալ իյնալու վրայ ըլլալով, գործարանատէրները կը ջանան կաւներուն գիները հաստատ պահել։

ԹԱՎՐԻԺԻՆ եկած լուրերու նայելով տեղին վաճառականութիւնը այժմ աղէկ վիճակ մը չունենալով, սնանկութիւնները կը շատնան։

Զոր պտուղի Սէվան վաճառատունը 25,000 ոսկիով սնանկացած է։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ ՀԵՏԻՈՏՆ. — Քանի մը օրէն Պոլիս կը հասնին Քանատացի Մ. Բորժ Օ' Մալէ ու կինը, որոնք 1898 հոկտեմբեր 20ին ամուսնանալով հետեւեալ օրը ճամբայ ելած են հինգ տարուան մէջ առանց դրամի և հետիոտն աշխարհի շրջանը կատարելու համար, վասն զի այդ առթիւ 375,000 ֆր. ի դրաւ մը բռնած են Լուսի Ֆոնթայն անուն Աւստրալացի նշանաւոր քաղաքի մը հետ։ Տէր և տիկին Օ' Մալէ ճամբայ ելած օրերնին իրենց հետ առեր են երկու ձեռք հագուստ, չորս զոյգ կօշիկ, չորս տուփ պահածոյ միս և երկու քիլօ պիսքիւիտ։ Մինչեւ հիմա Ամերիկայի ամբողջ հիւսիսային կողմը, Պէնիգա, Գերմանիա, Աւստրիա, Պավիէրա, Վիւրթէմպէրկ, Պատէն, Ալզասա-Լօրէն ու Ֆրանսա այցելելով հիւսիսային Ափրիկէ գացեր են և անկէ Մալթա, Եգիպտոս, Պաղեստին, Լիբանան ու Սուրիա և ուրկէ Անատոլի ճամբով կ. Պոլիս կուգան որով մինչեւ հիմա 45,000 քիլոմէթր տեղ պտտած են հետիոտն։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Դասընտաղի մէջ, 13 տարու թուրք աղջիկ մը, ինքզինքը չուսնով խեղդած է։ Պատճառը մութ մնացած է ցարդ։

—Առջի օր, Իւսկիւտարի Բարաճա Ասմէտ գերեզմանատան մէջ, Մէհմէտ Էմին էֆ. անձնասպանութիւն փորձեց, բայց 3 գերեզմանապահներու կողմէ ազատուեցաւ։ Խեղճ մարդուն յուսահատութեան պատճառը իր կնոջ ընտանեկան երդիքին հանդէպ բռնած անվայել ընթացքն էր։

ՈՃԻՐ. — Եէսի Գուլէ, Գաղլը Զէյմէի մէջ, նախընթաց գիշեր, Արկիրի անուն մարդ մը դաշոյնով ծանրապէս վիրաւորեց իր զոքանչը Մարիէն։ Արկիրի երկու տարի առաջ բանի կերպով ամուսնացած էր վիրաւորին աղջկանը՝ Բէքինայի հետ, որ չէր սիրեր այդ մարդը։ Մեղրալուսինէն վերջը մէջերնին պաղութիւն մը իյնալով, Էրիկը տունէն հեռացած էր, բայց այդ գիշերը տուն վերադառնալով ուզած էր հաշտուիլ։ Կինն ու Մարիէն հակառակած էին։ Ասոր վրայ Արկիրի բարկացած գործած էր այդ ոճիրը։ Մարիէնի աղիքները ծակուած և կանքը վտանգի մէջ է։ Արկիրի ձերբակալուեցաւ։

ԱՋԲԱՑՈՒԹԻՒՆ. — Նախընթաց օր, ձկնարանին մէջ 160 դրուչի ծախս ունեցաւ տասը հատ խոշոր խեցգետին, զորս Գավագչն Արամ անուն ձկնորս մը ղրկած էր։ Գնողը՝ Հաճի Եորկի, խեցգետինները գնելէ ետք, կը տեսնէ որ անոնց երկուքին ոտքերը չէն շարժիր. կը քննէ ու ինչ տեսնէ աղէկ, խեցգետնին ոտքերը փայտէ չինուած էին բնականին յար և նման և նոյն գոյնով ներկուած։

Աղէկ աչքացութիւնէ՞ ասիկայ։

ՇՈՏԱԿԵՐ ՄԸ. — Բոտոսի մէջ Ասմէտ Համտի անուն անձ մը մէկ նստելուն կերած է 2 ու կէս օխա հաց, փորը լեցուած կէս գառնուկ, 50 փոլմ, սկահակ մը ալ-էրէ, 6 սկահակ մածուն, և այս ամէնքին վրայ ալ... 30 գաւաթ սուրճ...։ Բարի ախորժակ վա՛ր պտա։

ԱՐԿԱՆ. — Առջի օր ժամը 7ին գընդապետ Իսմայիլ պէյ ընտանիքին երեք անդամներուն հետ, երբ Հայտարփաշայի մէջ կը պտտէր կառքով, ձիերը խրտնեցան շոգեկառքի մը ոռլէն, և սկսան վազել։ Հակառակ կառապանին ճիգերուն, ձիերը չհանդարտեցան և կառքէն վար նետեցին զայն որ ծանրապէս վիրաւորեցաւ գլխէն և երեսէն։ Այս միջոցին ոստիկան մը կողմէ զսպուեցան ձիերը, ապա թէ ոչ մեծ դժբաղդութիւն մը պիտի պատահէր որովհետեւ կառքը մինչեւ շոգեշարժին քով հասած էր։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՑԵՆԵՐՈՒՆ

Տեղիս, Կէյվէ-Ագհիսարի խոզակի բերքերը այս տարի ալ յուսացուածէն շատ քիչ արդիւնք տուին. այդ պատճառով ժողովուրդը տարակուսանքի մէջ իյնալով չուարած մնացած է։ «Ները դայ՝ բարին հետը» կ'ըսեն ամէն տարի. 1902ի բարին ալ լմնցաւ, հետեւաբար հիմայ յաջորդ տարւոյն տրնկած են աչքերնին. և որովհետեւ ամբողջ ժողովուրդը մեծ մասով շերամագործութեամբ կը զբաղի, և այդ յոյսով պարտքեր կ'ըլլան ու պարտական կը մնան, ուստի, կը խնդրենք ու կը յանձնարարենք հնտաբոյծներուն թէ՝ ո՛վ որ իր չինած հուսնին կը վստահի, թող գայ սակարկութեան մտնէ Ագհիսարի ժողովուրդին հետ և այժմէն ընտիր հուսնա պատրաստելու փոյթն ու ջանքը ունենայ միւս տարին համար ալ, որով տեղին ժողովուրդը պիտի ազատի մտմտուքէն և գոհ պիտի մնայ։

ՅԱԿՈԲ Ա. ԹՕՇԵԱՆ

Ագհիսար, 11 յունիս, 1902

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐի առաջնորդ Տ. Եղեկիէլ վրդ. կը հեռագրէ Պատրիարքարան թէ՝ եկեղեցին մտնող և Ս. Հաղորդութեան սկիին անարգողներուն և հափշտակողներուն նկատմամբ քննութեան ձեռնարկած է անմիջապէս, կրօնական ժողովի հեռագրական հրամանին համեմատ։

ՍՂԵՐԴԻ առաջնորդ Տ. Փառէն վ. Բաղէշ գացած էր, Կուսակալութենէն պէտք եղած հրամանը ստանալու՝ Սղերդի կառավարչութեան Վարչական ժողովին մէջ աթոռը ունենալուհամար, օրինաց համաձայն, իբրեւ առաջնորդ Սղերդի։ Հարկ եղածը Բաղէշէն Դատական և կրօնական գործոց նախարարութեան գրուած ըլլալով, Փառէն վարդապետ իր պաշտօնատեղին դարձած է հոն ստանալու համար իրեն պէտք եղած հրամանը։

ՄԵԼԻՏՈՍԵԱՆ ԷՖ. Խարբերդէ կը հեռագրէ Պատրիարքարան թէ՝ Սանասարեան վարժարանի փոխադրութեան նկատմամբ հարկ եղած քննութիւնը կատարած է և թէ քանի մը օրէն ճամբայ պիտի ելլէ Պոլիս դառնալու համար։

ՍԲԲԱՋԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, ելբկ Կայս. Պալատ գնաց։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ առաջնորդ Տ. Արշարունի Սրբազան, երեքշաբթի օր Ֆէշէր երթալով, այցելութիւն տուաւ Ցունաց Ս. Պատրիարքին։

ՎՍԵՄ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Կայս. Իրատէով արտօնուեցաւ Բարլսպատի Ջերմուկները երթալ երկու ամսոյ չափ, իր անձը դարմանելու համար։

ԵՐԵԲՇԱԲԹԻ օր, Ս. Պատրիարքը Գուզկունճուգ հրաւիրելու համար, տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդէն քանի մը անդամ Ս. Պատրիարքին ներկայացան, որպէսզի յառաջիկայ կիրակի Ս. Լուսաւորչի և Տօն Կաթողիկէ, եկեղեցական տօնախմբութեան առթիւ իրենց գիւղին եկեղեցին պատարագէ Ս. Պատրիարքը։

ԲԵՐԱՑԻ Թաղ. Խորհուրդը խնդրած է Բերայի պարտուց հատուցման և կալուածոց մատակարարութեան Ցանձնաժողովէն, որ հարկ եղած դրամը տայ, Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատան դուռը, մատուռը և քահանայի ու պահապանի սենեակները շինելու համար։ Բայց Ցանձնաժողովը առարկած է թէ չահ չբերող գործի մը դրամ չկրնար տալ, որովհետեւ ինչպէս կրնայ տեղը դնել ծախսուած դրամագլուխին որ երաշխաւորութիւն է Բերայի կալուածոց շինութեան առնելիքներուն։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Գրիգոր էֆ. Արապեան բարեհաճած է փոխան ծաղկեփունջի 10 ոսկի նուիրել Հիւանդանոցին, Գառնիկ էֆ. Սերգիսօֆի ամուսնութեան առթիւ։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Մ. Աւետեան, քանի մը տարի առաջ Վանայ մէջ կ'ամուսնանայ հայ եկեղեցւոյ զաւակ եղող աղջկայ մը հետ։ Վերջերս զաւակ մ'ալ կ'ունենայ այդ պարոնը (որ այժմ բողոքական է)։ Զաւակին մայրը որ դեռ կապուած է մեր Ս. Եկեղեցւոյն՝ աղուն քրոջ հետ միաբան կը զրկեն մանուկը հայ եկեղեցին և մկրտել կ'ուզան, իրենց խղճէն չդատապարտուելու համար։ Հայրը ներս կը մտնէ իրիկունը տղուն երեսին վրայ բամպակ տեսնելով՝ եղելութիւնը կը հասկնայ, կը կատղի և անոր վրայ վազելով՝ սրբալոյս Միռոնով թրջեալ բամպակը ոտքի տակ կ'առնէ ու կը կոխոտէ, և ջուրով լեցուած կոնքի մը մէջ նետելով, «անոնք անմաքրութեանց մէջ կը թափէ։

«Ահա թէ ինչ ժպիրհ և անպատկառ յանգնութեամբ մեր եկեղեցւոյ սրբութիւնը ոտնակոխ կ'ընէ կրօնքի վիճած զաւակը» կ'ըսէ Վանէն գրուած նամակ մը։

ԿԻԼԻԿԻՈՑ կաթող. տեղապահ Եպրոնսարդ Տ. Կիրակոս արք. Եպս Բէքմէզճեան մէկ քանի շաբաթէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէ, Սիսի կառավարիչ Վսեմ. Էօմէր Շեվզի փաշա այցելելով Ն. Սրբազնութեան հարկ եղած պատիւով և յարգանքով հիւրասիրուեր է։

ԱՖԻՈՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՌի Հայ-Բողոքականներուն քարոզիչը պատ. Յ. Երանեան որ Այնթապի գոլէճէն ու Մարաշի Աստուածաբանական վարժարանէն ընթացաւարտ է տեղւոյն վրայ երեց պիտի ձեռնադրուի։

ՎԻՐԻՊԱԿ. — Երէկուան «Վարա՞գ թէ Գոփամաճեան» յօդուածին 3 սիւնակին վերջին տողը պէտք է կարդալ. «Օր մըն ալ փիթեր համրոյի գործ մըն ալ պիտի սանմանէ»։ Նոյնպէս վերջաւորութենէն հինգ տող վեր պէտք է կարդալ «Խոհեմութիւն համարեց ինք»։

ՌՈՊԷՐԹ ԳՈԼԷՋԻ

ՄՐՑԱՆԱԿԱՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Երէկ, եւրոպական ժամը երեքին, տեղի ունեցաւ Ռոպէրթ Գոլէճի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը։

Հրաւիրեալները, Շիրքէթի ճին շոգենաւով, խումն բազմութեամբ, Պէյպէք կ'ելլէին, ուղղուելու համար Հիսարի բարձունքները, ուր հաստատուած է գոլէճին հոյակապ շէնքը։ Հոն հասնելնուն, հանդիսականները հիւրասիրուեցան հիւրամեծար ուսանողներուն կողմէ, որոնք փութկոտութեամբ կը հսկէին հանդէսին։

Ներկայ էին պաշտօնական մարմիններու ներկայացուցիչներ, կրթական նախարարութեան օտար վարժարաններու քննիչ՝ Խալիա պէյ, ամերիկեան դեսպանը՝ որ նախագահեց հանդէսին, անգլիական դեսպանատան կողմէ ներկայացուցիչ մը, Սրբազան Պատրիարքին կողմէ չորս վարդապետներ՝ Տ. Թորգոմ Վ. Գուշկեան, Տ. Գնել Վ. Գալէմքեարեան, Տ. Տիրայր Վ. Մարգարեան և Տ. Գ. Վ. Պալագեան, Ցունաց Պատրիարքարանի և Պուլկարաց Եկեղարքին կողմէ ներկայացուցիչներ և չատ մը ծանօթ անձնաւորութիւններ։

Սրահը լեցուած էր երկսեռ ընտրեալ խուռն բազմութեամբ մը, ուր կը նշմարուէին մամուլի ներկայացուցիչներ, թերթերու թղթակիցներ և ծանօթ անձնաւորութիւններ։

Ընթացաւարտներու մուտքին համար երաժշտական երկու կատարներու նուագումէն ետքը, հանդէսը բացուեցաւ Համիտիյէ քայլերգով, որուն հանդիսականները ունկնդրեցին ոտքի վրայ։

Գոլէճին տնօրէնը, Ամերիկա գրտնուելուն բացակայ ըլլալով, փոխանորդաբար իր պաշտօնը կը կատարէր բրոֆ. Էնտրբսը, որ հակիրճ ուղղերձով մը շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ներկաներուն, մասնաւորապէս պաշտօնական ներկայացուցիչներուն։ Ուղերձէն ետքը, առաջին բանախօսը Պ. Օննիկ Մ. Արապեան յատուկ արտասանութեամբ և կորովի ձայնով խօսեցաւ «գործնական ասպարէզի մը յաջողութեան» մասին։

Իրմէ ետքը ազգու չեչտերով խօսեցաւ Պ. Զարեհ Ա. Ճէճիքեան «Անհատական յառաջդիմութեան» վրայ։

Ընթացաւարտներէն մէկը՝ Պ. Կ. Կուլլովաքի, տկար ըլլալուն՝ ներկայ չգտնուելով, չկրցաւ խոսիլ։

Երեք բանախօսներուն ճառերն ալ, բուռն ծափահարութեանց արժանացան։

Այս երեք ընթացաւարտներու ճառերուն յաջորդեց նուագախումբին գեղեցիկ կտորներու նուագումը, որ հաճելի տպաւորութիւն մը ըրաւ հանդիսականներուն վրայ։

Երաժշտութեան յաջորդեց Պ. Անդուան Բարութիի բանախօսութիւնը՝ որ էր «Ակնարկ մը երկնային մարմիններու վրայ»։ Ճառախօսը բացատրեց լուսաւորներուն կազմութիւնը, և ասոնց յառաջ բերած ներդաշնակութիւնը տիեզերքի մէջ, որով էակներուն գոյութիւնը կ'ապահովուի։

Յետոյ խօսեցաւ Պ. Մարարոս Բէխեան «Երկու հակոտնեայ եղերու վրայ», պատմական բաղդատութիւն մը ընելով երկրագնդիս երկու ծագերը ներկայացնող երկիրներու անցեալին վրայ։

Պ. Բէխեանի բանախօսութեան յաջորդեց Պ. Բոլիտորիոս Թրիանտաֆիլիտիի ճառը «մեր մենոլորտին» վրայ։ Բանախօս պարոնը բնագիտական դասախօսութիւն մը ըրաւ հացի ջուրի պէս ծանօթ խնդիրի մը վրայ, մեր մթնոլորտին կազմութեան, բաղադրութեան և անոր մեր վրայ ունեցած ազդեցութեանը մասին։ Վերջին ընթացաւարտներու բանախօսութեան յաջորդեց երաժշտութիւնը։ Քանի մը գեղեցիկ կտորներու նուագումէն ետքը, Բրոֆ. Էնտրբսըն ընթացաւարտներուն մրցանակները բաշխեց, հակիրճ ուղերձ մը ուղղելով անոնց, և ցոյց տալով գործնական կեանքի մէջ անոնց կոչումը։

«Դուք ըսաւ բրոֆէսէօրը, հիմա ստացած էք պէտք եղած դաստիարակութիւնը, ձեզի կը մնայ ուրեմն զայն պատուաբեր կերպով գործածել ձեր օգտին, արդարացնելու համար ուսեալ պատանիներու ձեր անունը»։

Մրցանակներու բաշխումը աւարտելով՝ բրոֆ. Էնտրբսըն տեղեկագիր մը տուաւ Գոլէճին անցեալ տարուան վիճակին վրայ։ Ցիշատակեց Կայս. բարձր հրամանաւ նոր շէնքին կառուցումը, դասընթացքներու մէջ մտցուած աղագրութիւնը և քանի մը ուրիշ նոր դասընթացքներ, որոնց առաջացմանը ջանք չպիտի խնայուի» ըսաւ բրոֆէսէօրը։

Աղօթքով մը փակուեցաւ հանդէսը։ և հանդիսականները հաճելի տպաւորութեան մը տակ մեկնեցան սրահէն, իսկ ոմանք ծառայնորդուեցան Տնօրէնին տունը ուր մեծարուեցան զովացուցիչներով։

Գոլէճը այս տարի ունի 13 ընթացաւարտ, որոնցմէ 6ը հայ են։

ՄԵՐ ԻԶՄԻՐԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք Իզմիրի մեր մեծայարգ բաժանորդներէն, ինչպէս նաեւ գաւառներու մեր ամբողջ բաժանորդներէն որ առանց թերթիս արտօնատիրոջ ստորագրութիւնն ու «Մանզումէ»ի պաշտօնական կնիքը մէկտեղ տեսնելու, վճարում չընեն՝ ո՛և է մէկի. առ այսմանեն զուրկ վճարումները բացարձակապէս անընդունելի են մեզ, ինչպէս քանի անգամներ ծանուցած ենք։

Կարդալ «Կարեւոր»ը Դ. երեսը։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուսմ. տիւն ագչ. գաք.	29—02
» » էն եիւքսէք	29—02½
» » էն աչաղը	28—37½
Բումէլի չըմէն. ագչմ գինս.	113—50
» » էն եիւքսէք	113—50
» » էն աչաղը	113—50

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյժի ագսիօնը Օս. լիր.	—
Սիկարէթ Ա.	0—19
» Բ.	—89
Թրամվայ	5—37½
Ժուխանա	1—42
Օպլիկասիօն Թրամվայ	488—
Ասիւրանս	3—42½
Գօրքորասիօն	0—08.6
Գօմմէրսիալ	0—09.6
Լօրիօ	73—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	424—50
Թրանսվասալ	152—
Բրիտիշ Թանվիլաթը	493—
Անատօլը չբմ ագսիօնը	10—90

ԱԳՍԷՆԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	ղշ. բր.
Գէյլաղ մէճիտիէ ֆարգը	108—05
Մէթալիք	102—
Ինկիլիզ լիրասը	110—08
Ֆրանսզը ալթունը	87—26
Բոլ	90—
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Գարպօն գայմէսի	8—57

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 յունիս

Ինկ. էհամը Ինկ. լիրասը	95—87
Օսմ. էհամը գաբանսը	26—12
» » Բ	28—12
« » Գ	52—
Օսմանլը Պանգասը	12—75
Մբսրբ Տուչ. մութթահէտ	108—50
Պուլկար իսթիդրաղը	91—
Գամպիս Բարիզ 3 այ վաստէ	25—87½
Թրանսվասալ	6—
Շարթրէթ	3—56

Բարիզ 24 յունիս

Ֆրնս էսհ. 3%ֆր.	101—62
Եէնի Օսմ. էհամը գաբանսը	26—75
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	113—50
Օսմանլը Բէյժիսի էհամը	322—
» Պանգասը	573—
Գրիսի Լիոնէ	1053—
Իթալիա էհամը	103—50
Բուիորիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	527—
Սբանեօլ	81—40
Թրանսվալ	152—50
Էգիբսիէն իւնիֆիէ	110—70
Շարթրէթ	93—

ԳԱՄԳԻՕ

Լօնտրա	110—17
Բարիզ 3 այ վաստէի	22—80
Ֆիորէն Մանտա	21—77

Վիէննա 24 յունիս

Լօնտրա իւղերինէ գամպիս	240—
Բումէլի չըմէնտրֆէրի ֆր.	108—
Օսմանլը Բէյժի ագսիոնը	294—

Պերլին 24 յունիս

Բումէլի չըմէնտրֆ. (մարգ)	112—
Լօնտրա իւղերինէ գամպիս	20—320

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ՆԻՆ ԹԷՖԹԻՐԴԱՍԸ (51)

ՄԻԽԹԱՆԹԸԳԸՆ ԷՍԹԱԹԸ

ՄԻՆԷԼԼԻՖԻ

ԲԻԷՐ ՏԷԼԳՈՒՐ

Զ.

ՎԱԼԻՏԷ ԻԼԷ ՆԸՇԱՆԼԸ

—Թէչէքթիւր իսէրիմ, էֆէնտիմ, ասպ։

Լորդ Թօրնուընը էլլէրինի էլինէ ալարագ.

—Էյ չիմտի խօշնո՛ւտ մըսը։

—Սիզին պէնի էյի կէօրիւպ սէվինտիինիզուէն զիհատէ սէվինիեօրըմ վէ սիզին մէնմունիէթինիզ տէ պէնիմքինէ իլավէ օլուեօր տա...

Տօքթոր.—Լաքին տուրընըզ, պէնի տինլէյինիզ։

—Նէ՞։

Տը Շաթիլ.—Մատմազէլ Ալիսէ լազըմ օլանագ պիր էմր տանա վար տը։

Ալիս հէքիմի պիր նէվ բահթսըզլըգ իլէ նազարը թէֆթիշէն կէչիրիր, քէն, մումայիլյոյ ըզնարը թէպէսիւմ իլէ եէնէ սէօզիւնէ տէվամ իթտի։

—Մատմազէլ, քէսպը սըհհէթ իթթինիզ, միզաճընըզ զահէթ ասպի օլտուղունան նաչի, իթիրազ իտիլէճէք չէյլերտէ իհմալ իթմէմէնիզ իճապ իտէր, պու տա պիր ազ վագրթ մուալիճէ իսթիմալ իթմէք տիր. սագքն պու լագբրբլարըմ սիզի գօրգութմասընը, պունլարտան ագլընըզա պիր չօգ էֆքեարը սահիե կէօթիւրէրէք, պիր թագըմ վահի թապիրլէր վէրմէէնիզ, եարըն գօնուշմագ մատաէսինէն ասքթորը արզ իտէճէք մուհիմմ սէօզլէրի օլտուղունը տէրք իթմիշ իտի։

Կէրէք Մ. տը Շաթիլ կէնճ գըզըն մէշղուլիէթի զիհնիէսինի հիսս իթմիշ վէ կէրէք չու մուհավէրէնին չօգ վագթ տէվամ իթմէսինի խսթէմմէսինտէն օլուն մէօրուրէն պաղրբարագ տէտի քի.

—Էյ, մատամ քի խասթամըզ քէսպը սըհհէթ իթմիշ տիր, գաշբսընտա պիր հէքիմ մէվճուտ պուլունտուրմասեալըմ, անլաշըլտը եա՛։ Եարբն էրքէնտէն հէբսինի սիզ թաֆսիլ իտէրիմ, հէնուզ իսթիհսալ իթտիհիմ միւսասատէէ պինտէն, սիզին իլէ եալընըզճա պիր ազ կէօրիւշէհիմ, պու տա բէտերանէ պիր միւշավէրէտէն իպարէթ օլաճագ տը։

Պու քէլամ իւղերինէ, Մ. տը Շաթիլ Մ. տը Լօնբրէեի ալարագ, պաշգա պիր օտաեա կէօթիւրտիւ, Ալիս Մարիէէ տիշարը չբգմասընը էմր իտուպ, եալընըզ գալարզընտա, կիւզերան իտէն ավալը իսթէտիի կիպի միւթալէա իթտի։ Էրթէսի սապահ մատմազէլ տը Լօնբրէ խրտմէթճիսինի չաղբրբպ, տրչարբեա չբգմագ իչուն լազըմ կէլէն էտրլէրի վէրտի։

Կէնճ գըզ՝ թէմամը իլէ քէսպը ասֆիսէէ իթմիշ օլուպ, անճագ խասթալըզընընն էսէրի օլան պիր ազ սարբլըգ եիւզիւնտէ կէօրիւնիւեօր իտի։

Ալիս ագլընա սահիպէ օլտուղունտան, քէնտինէ եագբշան իթավրը սալիսինի եինէ ալմըշ իտի. օտաբնա տօղրու սաէթիմտէն հրզը գօշար իտի։ Ղայրը մունթազամ հարաքեաթտա պուլունուպ անլաշըլմագ պիր թագըմ քէլիմէլէր սէօյլէմէսինտէն, քէնտիսինի օտատա մուհիմմ պիր էմր ալըգոյտուղը վէ մէղքիւր օտատան պիր ան էվվէլ չբգմագ իսթէտիեինի կէօսթէրմէքտէ օլտուղը չու սապբրսբզլբգ հալլերի իլան իթմէքտէ իտի։

Ալիս տօքթորը պէքլէյեօր իտի, գաշլարը կէօրիւնմէեէճէք տէրէճէտէ չաթբլը իտի,

Կէնճ գըզ Մ. տը Շաթիլին միւվասէլէթինի կէօրէմէզ վէ իտիլէճէք սէօհպէթին նէ օլաճաղընը տիւշունիւպ, զինինէ կելէն ըզթբրսաղ ատֆ իտէմէզ իտի, Մագսիմ իչուն օլան հըսսիսաթընը սէօյլէմէքտէն գորգմաղ իսէ տէ, քէնտիսինի պու տերէճէ տիւշունտիւրէն չէյ՝ Մ. տը Լօնբրէնին տօսթը օլան պիր տատմը քէնտիսէ սբրտաշ իթմէմէք իտի։

(Տեսլ.)

ԿԱՐԵԻՈՐ

Ակռաներու խանգարումները անանելի ցաւեր պատճառելով ծամողութիւնը կը դժուարացընեն, ուրկէ յառաջ կու գայ ատամոքային տկարութիւն, որուն հետեւանօք պէս պէս հիւանդութիւնք։ Հաստատուն ակռաներ ունենալու համար պէտք է դիմել իր ճարտար մասնագէտին՝ որ արհեստին տուած նուրբ միջոցներովը խնամելով, հաստատուն վիճակի մէջ կը դնէ զանոնք։

Այս կարգէն է Բերա Աղա Ճամիի կողմը «Վիքտորիայ» սրճարանին կից 124 թիւ տունը բնակող Ատամնաբոյժ ՄԻՆԱՍ Էֆ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, որ իր մասնագիտական ճարտարութեամբը և ուղղամտութեամբը արդէն չատերուն համարումը գրաւած ըլլալով, իրեն դիմողները ամէն կերպով գոհ պիտի մնան։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ կէս օրէն վերջը ինչպէս նաև կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։ Գիները խիստ չափաւոր են. աղքատներն ալ ձրի կը դարմանէ։ 3—10

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐ

ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԴԻՒՐԻՆ,

ԱՆՈՒԱԼ

ԵՒ ԱՆՇՓՈԹ

Հաշուակալութեան այս նոր մեթոդը, կրկնատոմարի հիմերուն վրայ հաստատուած, երկարատեւ փորձերովս պակուած, ամսական փորձակշռի, տարեկան հաշուեկշռի, տակոսաւոր և անտոկոս ընթացիկ հաշիւները հանելու և ամէն գործառնութեանց անհամեմատ դիւրութիւններ ընծայելով հանդերձ ժամանակի և աշխատութեան անտեսակայելի խնայում մը կը պարունակէ իր մէջ, այնպէս որ ամբողջ ամսուան մը աշխատութիւնը կարելի կ'ըլլայ Մէկ ժամէն աւարտել։

Այս նորագիւտ մեթոդը վստահաբար կը յանձնարարուի սեղանաւոր, վաճառական, գործապետ, հաշուակալ-գրագիր դասակարգերուն, մէկ խօսքով ամէն անոնց որք հաշիւ ունենալու կամ բռնելու հարկին մէջ են։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐը 3-4 դասով միայն կարելի է սովրիլ, որու փոխարէն պէտք է վճարել միայն մէկ լիրա օսմ.։

Պէտք եղած բացատրութիւններն ու տեղեկութիւնները ՅԷՏ կը տրուին։

Դիմել, ամէն օր մինչեւ կէս օր, Առեւտր. վարժարան. Բանկալթի, Հարպիյէ աղբիւրին դէմ։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐի Հեղինակ-Ուսուցիչն անձամբ կ'երթայ ամէն անոնց որք դիւրութիւն չունին վարժարան գալու։ Այս պարագայի մէջ իւրաքանչիւր այցելութեան համար մէկ մէճիտ պիտի վճարուի իբր ճամբու ծախք։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐի մասին գաւառներէն մեզ եղած հարցերուն հաճութեամբ կը պատասխանենք, եթէ նամակին մէջ դրոշմաթուղթ (փուլ) մը ծրարելու յօժարած ըլլան։

Դասերն ինչպէս և թղթակցութիւնները կ'ըլլան Հայ. Օսմ. և Ֆրանս. լեզուներով։

Պարապ յոգնութիւն չի պատճառելու համար ըսենք նաեւ թէ ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐը արդէն կրկնատոմարի դրութիւնը գիտցողներո'ւն կը վերաբերի։

Տոմարակալութիւն սովրիլ փափաքողք մեր կիրակնօրեայ դասերուն կրնան հետեւիլ, որոնց վերակսումը պիտի յայտարարենք ընդհանուր։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Առեւտր. և Լեզուագ.
վարժարանաց Բանկալթի.
22—30 ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՕՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, չատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կտրին, ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրոփէ և դեռ այս կարգէ չատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն զօրացընելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտ Պիլեոն՝ Օ Վ.Օ Լէ-ՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հրնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը-ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ զեղծումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ Վ.Օ Լէսիթին Պիլեօն Ô vo-lécithine Billon առնեն։ Օ Վ.Օ լէսիթին Պիլեոնը որ ամէնէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդհանուած երիտասարդ բժշկական Ակադէմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՄԵՋՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՑ

Գատգիւղ, Մէօհիւրտար, Բիզիրիէ փողոց, թիւ 16

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ ԵՒ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ՝ ԵՐԿՍԵՌ.
ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ ՄԻԱՑՆ ԱԶԳԱՆՑ

Վարժարանիս 38դ. տարեշրջանը կը սկսի մայիս 1, Դ. օր։

Գործնական եղանակաւ և դիւրաւոյց մեթոդներով կ'աւանդուին, գիտութիւններէ զատ, Հայ. Ֆրանս. Անգղ. և Թուրք. լեզուները, նաև ձեռարուեստը եւ երաժշտութիւն ձայնական ու գործիական։ Մասնաւոր հոգածութիւն՝ աշակերտաց մէջ լաւ նը-կարագրի կազմութեան և բարեկրթութեան։ Դիշերօթիկները կը վայելեն ընտանեկան կատարեալ խնամք և հանգստաւէտութիւն՝ առողջապահիկ պայմաններու մէջ։ Ֆրանսերէն խօսակցութեան մեծ փոյթ կը տարուի։

ԳԱՒԱՌՆԵՐԷ, վարժուհի խնդիրը միանգամ ընդ միշտ լուծելու համար, գաւառային վարչութիւնք կարող են ուշիմ աղջիկներ զրկել, այս վարժարանին մէջ դաստիարակուելու և ապա իրենց ծննդավայրին մէջ իբրեւ վարժուհի ծառայելու համար։

Բանակցութեան համար դիմել առ Ց. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ, Տեսուչ վարժարանին։ 50—14

ԿԱՐԱՊԵՏ ՇԻՆԱՍԻ ԷՖԷՆԴԻ

ՓԱՍՏԱՓԱՆ

Կառավարութեան մօտ Եուսուֆ օղլու խանը, Ն. 18 ԻԶՄԻՐ,

Այս ծանօթ փաստաբանն որ ակիզ առաջ Գրքաղաճ հաստատուած էր, այս անգամ իւր գրասենեակն փոխադրած է Իզմիր Եուսուֆ օղլու խանը։ Կը տեսնայ ամենայն ստուգութեամբ, օրէնքի սահմանին մէջ, ամէն դատական, վաճառականական գործեր թէ Հունգարի, Թիճարէթի Շերիյէ և թէ ամէն պաշտօնական սենեակներու վերաբերեալ գործողութիւնք։ Կը յանձնարարենք յիշեալ էֆէնդին յարգոյ հասարակութեան։

ՄԻԶԱՏԱՍՊԱՆ ՓՈՇԻ

Ո՞վ չուզեր որ ամառ գիշերներ
Զինքը չնեղեն անխղճ մլուկներ.
Ուստի դիմել թող հաճի,
Ի կէտիկ Փաշա Պաշի
Սուլթանիյէ Դեղարան,
Ոյր վարիչը Լ. Կիւմիւշեան

Տալմացիայէն յատկապէս է բերած, Ի հանգստութիւն իր յաճախորդաց, Ազգու փոշի մը միջատասպան, Որպէս զի անոնք հանգիստ քնանան

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Պահչէ Գարս. թիւ 59 ծխավաճառ Նչան էֆ. Օգանեան։ (Նախկին սուճը Պողոս)։

Բերա, Կալաթա Սէրայի դէմ ծխավաճառ Գրիգոր էֆ. Օհնիկեան։

Մէկ և երկու դրուշնոց փաքէթներ։ Նաև 50 տրմ.նոց փաքէթներ՝ 5 դրշ.։
30—15

ՏՕՔԹՕՐ ԳՕՍԹԱՔԻ ՔԻԼԱՅՏԻԹԻ

Բարիստ Իքմալը թանոիլ էթմիշ վէ Եվրօքանքն էն մէշհուր խասթէխանէլերինէ ամէլիյէաթ կէօրէրէք, օն սէքիզ սէնէ տախի իճրան թրպապէլէ քէսպը վուգուճի էյլէմիշ տիր։

Թապիպը մումպէյիէյ՝ կէօհիւս վէ միսէ իլէյթէրէրինի եանի նէդէլի սարրիյէսէի, նէքէս տարլըզը, ագ ճիեէր իւֆունէթլէրինի խուսուսիլէ վէրէմ խասթէլիեինի, իսթիեարլարտա միւզմին էօքսիւրիւք վէ տամարլարին թէսալլուպ իթմէսինի, էմրազը գալպիյէեի, հազմսըզլըզը, ինգբպապը, միւզմին իսկալը. միսէ պաղրսընը, միսէ կէնիլիյէմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու տօլմասընը, գարաճիեէր խասթարգլարընը, խարարտա չէքէր վէ եումուրթա ագը պուլունմասընը, էմրազը միքրոպիյէնի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագգրյեաթը ֆէնենիյէ մուճիպինճէ էն սօն ուսուլը թրպպի վէճէկէ թէտավի էյլէր։

Թապիպը մումպէյիէյ՝ տէօրթ սէնէ պիր միւտէթ զարֆընտա վասի պիր ֆրէնկի խասթէխանէսի սէր թրպապէթինէ պուլունարագ, պու էսնատ խուսուսի թէտավի էյլէտիրի խասթալարատա մասատա, ֆրէնկիեէ վէ պէլ սօղուգլուզունա միսալթէլա օլմուշ տէօրթ պին գատար էշխասը թէտավի էյլէտիրի ճիհէթլէ, պու իլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէլատ մէհարէթ քէսպ էյլէմիշ օլտուզունտան, երբէք վէ գատընլարատա եէնի վէ էսկի ֆրէնկիեի վէ պէլ սօղուգլուզունու վէ անլէրուն հասըլ օլան սէս գէսրգլէզընը վէ եարալարը վէ տէրի իւֆունէթլէրինէ վէ իտրար տարլըզընը վէ իլիթիսալը մէսանէլի վէ վէգաիֆը թէնասիւլիյտո իճրաարտատ նօգսանիյէթէի սուրէթը, իւքէմմէլէտ վէ թէճարիպը [illegible] տաիւէսինի թէրագգրյեաթը [illegible] սիրեէ իլէ պիրլէշիրէրէք ազ զէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյէտէ հէր հանկը թապիպ իլէ խսէնիլրուսա գօնսիլթօ օլուռապիտի կիսի, Եվրօքանդն էն մէշհուր աթրպապը իլէ տախի պիլ մուխապէրէ գօնսիլթօ իճրա օլունուր։

Վիլաեաթը Շահանէտէն թահրիրէն միւրաճաաթ խէտէք զէվաթրն՝ օրատաքի թապիպին պիր բաօրունը եախուտ մուֆասսալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէլէրի էլզէմ տիր։

Բազարտան մատտա, հէր կիւն սաաթ պէշէ գատար, Գումգարուտա Զիֆթէ կէլինիյէր ճատտէսինտէ 13 նիւմերօլու խանէտէ, սաաթ 6տան 8 պըյուղա գատար Սթանպօլտա Էմին էօնինտէ Ադրէնագի էզգանանէսիէ։ Սաաթ տօգուզտան օն պիրէ գատար։ Սուլթան Պաեազիտտէ, Օգճիյար պաշընտա Սիհէմէան էֆ Նէն Պաեազիտ էզգանանէսինտէ խասթէկեանը գապու էյլէր։ Ֆագը օլանլար ռալը կիւլէրի մէճճանէն մուաեէնէ օլունուր։

ԷՃԶԱԽԱՆԵԻ ԹԻՒՐՔԻԵ

Սիրքէճիեէ քեսին (Էճզախանէ-Թիւրքիյէ) եէվմը քիւչատընտան պէրի կէսթէրտիյի իսթիզամ վէ տրգգաթտան վէ իւղար օլընան քեսֆիֆէի էտվիյէնին խալիսյէթ վէ էհվէնիյէթինտէն տօլայը էշէրիմիզին էն միւքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկէրլէրինի նիւմունէի իմթիսալ օլմագ էշէրֆինի իպրազ իթմիշ տիր. պու տրգգաթ վէ իսթիմամա մունզամ օլան թէհարէթի վէ նէգաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլէրէճէ ասըլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվատտին պայլրճասը տրը. ամէնին միւսելլէմի վէ տէվարիրը ըսմիյէնին տախի մուսատտագ օլացուլը իւզրէ պուրատտա քէմմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէքսիտէն պէքլէնիլէլ չու խրտէմաթը միւթահսէնէյէ պիր իլավէի ինսանիյէթքէարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէքսիսիտէն չիմտիկէ գատար միւրաճաաթ իտէն պիլճիւմէ զուէֆայի խասթէկեան մէճճանէն թէտավի իթտիրիմէ վէ մուալէճաթը լազմէ տախի քեզա պիլա իւճրէթ իթա իտիլմէք կիպի իսթիյար օլընան ֆէտաքարլըգլար նազարը տրգգաթա ալընաճագ օլուր իսկ պու էճզախանէնին իսթիհսաբը մէնֆաաթատան զիյատ հէմճինինէ խրտմէթ կիպի պիր ֆիքրը ինսանիյէթքէրվէրի իւղէրինէ թէքսիս իտիմիշ օլտուզը տէրհալ թայիին իտէրիշթէ չու թատտա օլընան հիմմէտի մասրուֆէտէն նազի տիր քի պու էճզախանէ թարիեզ թէրագգրատա գաթը տէրէճաթ իտէրէք, պու կիսնքի մէրթէպէի իհրազ էյլէմիշ վէ պու եիւզէն տէ երպապը միւրաճաաթը մէմնունիյէթի վէ էմնիյէթինի վէ աթրպպանը տախի խօշնուտիսինի ճէլպ էյլէմիշտիր։

Մէզքիւր էճզախանէտ քեսֆիֆէի իլէլ վէ էմրազտա քէսպը իսթիհսաբ թամ էյլէմիշ մէշահիրը աթրպպա հէր կիւն էվգաթը մուայէնէտ հազրը պուլունարագ կիպի զիւքիւր ու իւնատ մախսուս օլմագ իւզրէ տէ մուայէնէխանէլէր մէվճուտ տրը. էճզախանէտ պուլընան ալէաթ վէ էտվաթը ֆէնենիյէսինին միւքէմմէլիյէթի սէպպի իլէ եէկեանէ տէնիլմէյէ չայան օլան (թահիլիանէ) իսկ ճանիպը հիւքիւմէրը Սէնիյէտէն Եվրօքատա տօգուզ սէնէ թահսիլ իթտիրիլտիքտէն սօնրա իլք տէֆա օլարագ քիմիակիր տիբլօմասընը իհրազ իլէ չէհրիմդէ ավտէթ իթմիշ օլան Մէքքէթէը Թըպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալիմէրինտէն Տօքթօր Ահմէտ Հիւսէյին պէյին եէտը իգթիտար վէ քիֆայէթինէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր. մուամիլէյին ֆէնընը թահլիլտէքի իգթիտարը պուրատա նասը մալիմ իսկ, Եվրօքատա օ տէրեէճ մարուֆ տրը, մուամիլէյի պէտէնը ինատտա միհէթաը թահլիլ հէր նէ վար իսկ, անը քէմալը իհթիմամ իլէ պիթթանլիլ աթրպպանա իհզար վէ պինայէն ալէյ աթրպպայի մուամիլէյհիսին իլէլերինի պիր գաթ տահա թէսիլ իթմէքտէ օլտուզը կիպի մէրի օյան մատէնի նէպաթի հէր նէվ մէվատտը տախի սուրէթը միւքէմմէլէտէ թահլիլ վէ իհզար իթմէքտէ տիր։ 8—8

ՀԱՑ ՄՆՏՈՒԿՃԻ ՀԱՐՄՆԻՐԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԸԼԸՃԱՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիյէ

Ա Պ Ա Ռ Ի Կ
Մ Ի՛ Ո Ի Զ Է Ռ
Զ Պ Ի Տ Ի
Տ Ա Մ
Ա Պ Ա Ռ Ի Կ
Զ Պ Ի Տ Ի Տ Ա Մ

Ճամբորդներու համար 5 % զեղչ
Ամուրիներու » 10 % »
Աղջիկներու » 50 % «
ԶՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ԿԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ԶՐԻ

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՈՒԷՐԵԱՆ

ԳՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

ԹԱՐԻԽԸ ԹԷԷԻԱԻ 1863

ԱՆՈՒՄ ՇԻՐՔԷԹ

ԹԷՄԱԸ ԻՒՐ. ԱՌԳ ՕԼՈՒՆԱՆ
ՍԷՐՄԱԿԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆԿ

Մէրքէզը խարտեսի՝ Գալաթասարայ, Գիւրպիւրիւրի Սիրքէճիլար Սուլթան Հէմամ Հասանիյէսի Մալաթիայի խարտեսի վերջինը թիւ 333։ Հասցէն։

Մէրքէզը խարտեսի՝ Գալաթասարայ, Գիւրպիւրիւրի Սիրքէճիլար Սուլթան Հէմամ Հասանիյէսի Մալաթիայի խարտեսի վերջինը թիւ 333։

Մէրքէզիս խարտեսիս մասին ամէն տեսակ տեղեկութիւններ ստանալու համար դիմել Գալաթասարայ, Գիւրպիւրիւրի Սիրքէճիլարի Սուլթան Հէմամ Հասանիյէսի Մալաթիայի խարտեսի վերջինը թիւ 333։

Մէրքէզիս խարտեսիս մասին ամէն տեսակ տեղեկութիւններ ստանալու համար դիմել Գալաթասարայ, Գիւրպիւրիւրի Սիրքէճիլարի Սուլթան Հէմամ Հասանիյէսի Մալաթիայի խարտեսի վերջինը թիւ 333։

ՈՒԷՍՏԵՐԼԻՈՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՐՍՑԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆԴՐԱՅԱ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան զիյանդարը մէճմուի	ֆնկ. ֆրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Թեամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՒՌԻԵԼ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Գահէ Գարու, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իշկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տրը։

ԻՍԹԱՆ.— Շէէրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսզ վէ Ալման գումանիալարըն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուզը հալէ Ուէսթրընքի 125 % տիր։ Իսկէ պու հագիգաթ Ուէսթրընն բագիպլէրինէ թէֆէվվիւզ իթտիրմէյէ էն պէօյուք թէէմմիսաթ տրը։

Լ'ԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՂՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիստ Բլաս Վանտօմտա, 9 նօմէրօլու տաիրէի խուսուսի։

ՀԱՐԻՒՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիհսաթ 107,000,000 ֆր.
Սէնէյնին մագպուզաթը 21,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 252,000.000 »
Սիկուրթայը խանէէրին գրյմէթի 19,000,000 »

ԷՕՄՐԻՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիհսաթ 153,000,000 ֆր.
1900 մագպուզաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթայը էօմիր 260,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զաեէթ միւսախտ չէրահթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտիտէր

ԷՕՄՐԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթատ վէ խուսուսի էվվէլ։

Ֆիեաթլա էօմիր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԴԱՍԸ «Պանդ Օթթօման» օլուպ, Սթանպոլ Ալժանը տախի Կալաթատա «Պանդ Օթթօման» գարշըսընտա տրը։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԵՐՄԱՅԷ, ԲՇԼԻԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիր սիկուրթատը պէտէլի ֆրգ.	19,534,276
» » » եանկընն » » »	460,267,203
» » » բրիմի » » »	1,433,965

Էօմիր խէրիմ վէ չօճուգլար իշին միւթէտիլ չէրահթ իլէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Եանկընա գարը հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Նափլիյէ գարը հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18 %, 1898տէ 18 %, 1899տա 16 % թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրը (Տէրսաատէթաէ Լէօնտարատա Սօֆեատա) Դրէսդի Լէոնէ, Անկլօ Աւոթրիան Պանգ, Պանգ Նասիոնալ Պիլկար։

Թաշրալար իշին միւտատտա վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլյօր

Թիւրքիա իշին ուսումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի սոգագ, Ճէփտան խան

)(219)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷՔԵԱՐ»ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԱԼԻՈ ՅՈՎՀՄԱՆԻՆ ԿԵԱՆՈՎ

ԵՐԲՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԵ.

Արէնի հայրը որ մեր ընթերցողներու քաջածանօթ ոսկերիչ Կարապետ աղան էր, բնաւ մաքէն չէր անցներ որ կինն ու զաւակները Գրիգորեանցին հետ տեսակցած ըլլային Պոլսոյ մէջ։ Ինքը կը կարծէր որ քանի տարուց ժամանակամիջոցը մոռցնել տուած էր ամէն բան, նոյն իսկ իր գոյութիւնը, և չէր հաւատար որ կինը իրմով զբաղէր դեռ։

Գրիգորեանց չէր սխալած, Կարապետ աղան վատ մէկը չէր որ առանց բանաւոր պատճառի ընտանիքը լքաներ. խեղճ ոսկերիչը գրեթէ արցունքով հեռացած էր ընտանի յարկէն, անգամ մ'ալ չդառնալու հաստատ մտադրութեամբ։

Ամուսնական կեանքը դժբախտութեան սկզբնաւորութիւն մը եղած էր Կարապետ աղայի համար, որ բնիկ գաւառացի՝ դորթի պատճառով Պոլիս եկած ու անդամ մ'ալ չէր վերադարձած ծննդավայրը, հակառակ ծնողացը թախանձագին նամակներուն ու աղերսանքներուն հրաւէրին։ Ոսկերչութեան մէջ ունեցած հմտութեան ինորհիւ, շուկային մէջ բաւական դիրք մը գրաւելէ ետք, միջնորդ կիներու երթեւեկներէն զզուած, որոշած էր ամուսնանալ և բախտին մէկ քմահաճոյքովը պատկուած էր Արէնի մօր հետ։

Երկու ամուսիններ պատճառ չէին ունեցած իրարմէ զանդատելու, բայց զոքանչը՝ առաջին չաթթէն իսկ ցոյց տուած էր իր տաղտկալի ժանիքը, տիրական իշխանութիւն մը վարել ուզելով փեսին վրայ։ Հարսնիքէն ամիս մը ետք ջատուկ պառաւը խիստ դէմք մը առած,

—Ինծի նայէ՛ Կարապետ, ըսաւ, ան քի Պոլսեցի կնիկ առիր նէ, ան խրմպլալի խելքերը հանելու ես գլխէդ, առտուն կանուխ կ'հլլաս մանդալը կը չինես, հորէն քանի մը խօվա ջուր կը քաշես, խահվէնիս կ'եփես, եաքն ալ կը ձգես գործիդ կ'երթաս, ան ձեր գեղին վրայ մերթար որ կնիկները հայվանի տեղ կը գործածեն։

Կարապետ աղան երիտասարդական տաքարիւնութեամբ թէեւ ուզած էր գաւազան մը իջեցնել զոքանչին գլխուն, սակայն համբերած էր, բերնին համը չփախցնելու համար տան մէջ։ Ասկէ զատ հայրենակիցներէն ալ կ'ամչնար խեղճ երիտասարդը, անոնք ընդդիմացած էին իր Պոլսեցի աղջիկ առնելուն, յորդորած էին զինք որ ծնողաւարէն ամուսնանայ, եթէ կ'ուզէ իրեն յարմար ընտանիք կազմել, սակայն ինք անոնց ամէնքը չէր մոռցած ու արտաքին հրապոյրներէ խաբուելով ամուսնացած էր դաժան պառաւին աղջկան հետ և հիմա եթէ կը-ռիւ, աղմուկ յարուցանէր, ամէնքն ալ պիտի խնդային վրան։ Ուստի այս նը-կատումներով կամայ ակամայ լռեց, բնաւ կարեւորութեան չառնելով զոքանչին հրահանգները։

Պառաւ զոքանչը չարունակ կը դժգոհանար փեսէն, բնաւ խնդումերես չէր ցուցներ և ամէն առթիւ Պոլսեցիի գաւառացիի խտիր մ'է մէջ կը նետէր, երկրորդ ամուսն երբ տեսաւ որ փեսան չի հպատակիր իր հրամաններուն։

—Աչքդ չորս բաց, Կարապետ, ոռնաց, ասոր աս տեղին Ըստամպոլ կ'ըսեն, անանկ դրսէն եկած խմբլլենը։

—Բա գիտեմ ես դրսեցիները, մի՛ վախնար, աղջիկս հինցուցիր ա՛, նոր մը պիտի առնես ամմա, ինծի հետ օյինի չելլուիր իմին աչքերուս աղէկ նայէ դուն։

—Դուն ալ իմին աչքերուս նայէ, տես անանկ կնիկէ վախցողի երես ունիմ։

—Բա ամօթ է սուս եղէք ոռուընդ պագնեմ, միջամտեց Կարապետ աղային ամուսինը, չուզելով ո՛չ մայրը և ո՛չ ալ ամուսինը վիրաւորել, պարապ բաներու համար կռիւ մ'ընէք, լսողն ինչ կ'ըսէ։

—Զէ՛, ես գիտեմ անոր միտքը, ոռնաց պառաւը բարկութեամբ, մեզի անտէր գտաւ ա, գիտցածը պիտի ընէ, քա ինչ ըսող եղաւ իրեն որ վրաս ծէծի վազելու ելաւ։

—Ո՞վ ծեծի վազեց վրադ, Աստուծմէ չէ՞ս վախնար սուտ խօսաթելու։

—Խելքդ գլուխդ ժողուէ, Կարապե՛տ, չէնէ ետքը աս տունը կը փնտրես տէ ճառքդ չանցնիր, խրյմէթը գիտցիր կնկանդ զոքանչիդ։

Հետեւեալ օրը խստութիւնը աւելի սաստկացած էր փեսին դէմ և ամուսինն ալ մօրը թելադրանքներէն խրուելով պաղ ընթացք մը բռնած էր ո-նոր հանդէպ։

Առաջին խրտչումը սակայն արտադրած էր Կարապետ աղայի սրտին մէջ ու անկէ ետքը սկսած էր ճշմարիտ պայքարը իրեն ու զոքանչին միջեւ։ Շարունակ առիթ կը փնտռէր հեռը կորիւ ընելու և սիրտը վիրաւորելու։ Պառաւը այնչափ առաջ տարաւ իր ծայրայեղութիւնը որ մինչեւ իսկ զաւյարկի մէջ պառկեցնել սկսաւ փեսան, առարկելով որ «ան լեռան արջը արժանի չէր իրենց հետ կենակցելու»։

Կարապետ սակայն այս ամէնուն կը համբերէր, պատիւը չաւարարելու և ծանօթներուն առջեւ խայտառակ չըլլալու համար։ Բայց զոքանչը փեսին պատուաւորութիւնը անկարողութեան վերագրելով սկսաւ նեղել անոր չըջանակը, ամէն օր նոր նոր պահանջումներ կ'ընէր անկէ և երբ տեսնէր որ փեսան կարեւորութիւն չի տար խօսքին։

—Աղտոր կնիկ առնողը, անոր ուզածն ալ բերելու է, կ'ըսէր, չէ՞ն պայլասին մէկին տեղ տասը կը բերի, ան քի հալդ աս էր, փորդ չէիր կրնար կշտացներ նէ, ինչ ընելու եկար տէ աղջկանս ոտքը կապեցիր։

(Շարունակելի)